
TOIMINTAKERTOMUS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1 9 9 7

RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION

<hr/> DIREKTÖRENS ÖVERSIKT	32
<hr/> VERKSAMHETSMILJÖN	34
<hr/> KREDITINSTITUTENS EKONOMISKA STÄLLNING	34
<hr/> KAPITALMARKNADEN	40
<hr/> LAGSTIFTNING	45
<hr/> VERKSAMHET 1997	48
<hr/> TILLSYVEN ÖVER KREDITINSTITUT	48
<hr/> TILLSYVEN AV KAPITALMARKNADEN	49
<hr/> NORMGIVNING	50
<hr/> ÖVRIG VERKSAMHET	50
<hr/> UTVECKLINGSPROJEKT	51
<hr/> INTERNATIONELLT SAMARBETE	52
<hr/> FINANSINSPEKTIONEN	55
<hr/> MÅL OCH STRATEGIER FÖR VERKSAMHETEN	55
<hr/> FINANSINSPEKTIONENS ARBETSSÄTT	57
<hr/> BILAGA • LIITE	59

Direktörens översikt

Den finska finansmarknaden utvecklades 1997 i en gynnsam riktning. Bankerna redovisade förbättrade resultat, som i genomsnitt redan låg på tillfredsställande nivåer. Tvärt emot vad jag i översikten för 1996 ansåg vara möjligt fortsatte kursuppgången på aktiemarknaden med rekordstor omsättning.

Bankernas förbättrade resultat berodde till stor del på vinster från värdepappersförsäljning, minskade kreditförluster och den kostnadsänkande effekten av saneringsåtgärderna. Finansnettot, som avspeglar lönsamheten i den traditionella bankverksamheten, förbättrades däremot endast marginellt trots en märkbart minskad volym oreglerade krediter. Den hårda konkurrensen gjorde att räntemarginalerna inte ökade, medan företagen och hushållen alltjämt var obenäga att skuldsätta sig ytterligare.

Bankernas primära lönsamhet är emellertid ännu rätt svag, och kostnadsjakten måste fortsätta. I arv från bankkrisen belastas bankernas balansräkningar ännu av stora fastighetsinnehav, vars bokförda värde till en del överstiger det s.k. avkastningsvärdet. Först när denna fastighetsmassa har avyttrats kan bankerna karakteriseras som solida. Avyttringen tar dock förmodligen flera år, eftersom den finska fastighetsmarknaden fortfarande är rätt outvecklad.

Ökad kostnadseffektivitet är också syftet med omstruktureringarna i banksektorn, och viktiga beslut har redan fattats på det området. Merita Bank Ab och svenska Nordbanken AB ställs den 1 april 1998 under samma koncern och en gemensam ledning.

Båda bankerna ägs av holdingbolaget MeritaNordbanken Abp. MeritaNordbanken är ett finskt aktiebolag, men koncernledningen sitter huvudsakligen i Stockholm. För tillsynen av koncernen svarar Finansinspektionen i Finland enligt EU:s princip om hemlandstillsyn. Finansinspektionen i Sverige står fortsättningsvis för tillsynen av Nordbanken AB, medan Finansinspektionen i Finland har ansvaret för tillsynen av Merita Bank Ab. Klart är att denna konstellation ställer tillsynsmyndigheterna i Finland och Sverige inför nya, krävande utmaningar med ett ökat behov av samarbete.

Också statsägda Postbanken Abp och Finlands Exportkredit Abp underordnades genom holdingarrangemang en gemensam ledning i PV Yhtymä Oyj-koncernen. Den ändring av lagen om finansinspektionen som trädde i kraft vid början av 1998 ger Finansinspektionen befogenheter att utöva tillsyn över holdingbolag. Utan lagändringen hade en effektiv tillsyn av de nya koncernerna MeritaNordbanken och PV Yhtymä inte varit möjlig.

Sammanlutningen av andelsbanker inledde sin verksamhet under 1997. Utanför stannade dock 44 andelsbanker, som bildade en egen förening under namnet Paikallisuuspankkiyhdistys ry och slöt samarbetsavtal med sparbankgruppen om data- och centralbankstjänster. I januari 1998 offentliggjordes planen på en fusion av Interbank Ab och Mandatum & Co Ab under det nya namnet Mandatum Bank Abp.

Omstruktureringen av banksektorn såväl i Finland som inom EU överlag kommer sannolikt att fortsätta då

övergången till etapp tre av EMU ökar trycket på fortsatt integration av de europeiska finansmarknaderna och skärper konkurrensen över gränserna.

Övergången till en gemensam valuta och bildandet av Europeiska centralbankssystemet skapar ett ökat tryck med nya krav på tillsynen, inte minst inom betalningsrörelsen och informationstekniken. Än mer pressande blir situationen till följd av tusenårsskiftet och 2000-problemet. Finansinspektionen har därför i likhet med tillsynsmyndigheterna i andra länder förutsatt att tillsynsobjekten utarbetar planer för en anpassning av sina IT-system inför år 2000.

Det blivande euroområdet kräver väl fungerande betalnings- och avvecklingssystem. Finlands Värdepapperscentral Ab med verksamhetsstart 1997 skapade goda förutsättningar för att ett effektivt centraliserat clearing- och avvecklingssystem skulle kunna upprättas i Finland. Till en effektivisering av värdepappersmarknaden bidrog också sammanslagningen av Helsingfors Fondbörs Ab och fond- och derivativbörsen SOM Ab till HEX Ab, värdepappers- och derivativbörs, clearingbolag. Infrastrukturen måste dock ytterligare effektiveras för att värdepappersmarknaden i Finland skall vara fortsatt konkurrenskraftig.

Det finska insättarskyddet reviderades med verkan från början av 1998. Insättningsgarantin begränsades till 150 000 mark. Det är troligt att riksdagen återtar sin s.k. bankstödskläm under 1998. Därefter blir insättarna tvungna att allt noggrannare överväga vilken bank de skall anförtro insättningar som överstiger insättningsga-

rantin. I en marknadsekonomi kan inte ens den mest effektiva tillsyn eliminera risken för att insättarna i någon bank kan komma att lida förluster.

För att förbättra konsument-skyddet för små kunder och för att underlätta behandlingen av problem-frågor beslutade Konsumentverket, Bankföreningen i Finland och Finansinspektionen att inrätta en kundrådgivningsbyrå. Byrån kommer att inleda sin verksamhet vid Bankföreningen under första hälften av 1998.

Den snabba utvecklingen inom informationstekniken och finansiella innovationer har ökat konkurrensen över sektorgränserna. Framför allt branschglidningen mellan bankväsendet och försäkringssektorn har aktualiserats. En tillsynsmässig utmaning innebär också uppkomsten av stora finanskonglomerat, dvs. finansvaruhus som driver bank-, värdepappers- och försäkringsverksamhet inom en och samma koncern. I Finland har Finansinspektionen och social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning intensifierat sitt samarbete. Ett uttryck för detta är avsiktsförklaringen från juni 1997 med allmänna riktlinjer för samarbetet.

I augusti 1997 tillsatte finansministeriet en utredningsman, Björn Wahlroos, att se över finans- och försäkringstillsynen. Wahlroos överlämnade sin rapport i november. Utrednings-

mannen föreslog en sammanslagning av Finansinspektionen och försäkrings-tillsynen till en finansinspektion som är underordnad statsrådet. Förslaget mottogs med blandade känslor.

Finansinspektionen ansåg i sitt yttrande att Wahlroos analys av kapitalmarknadens framtida utveckling i stort sett var riktig men såg inga möjligheter att slå samman tillsynsfunktionerna framför allt på grund av pensionsförsäkringens och den övriga socialförsäkringens särdrag. Nuvarande organisationer kan möta kraven på gemensam tillsyn genom ökat samarbete.

Globaliseringen av finansmarknaderna ställer också krav på en harmoniserad miniminivå på tillsynen världen över. Ett viktigt steg i rätt riktning var Baselkommitténs allmänna riktlinjer för banktillsynen som antogs vid Världsbankens och Internationella valutafondens årsmöte i Hongkong i september.

En i europeiskt perspektiv viktig händelse är onekligen det intensifierade samarbetet i värdepappersmarknadstillsynen inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vid Paris-mötet i december bildades FESCO (Forum of European Securities

Commissions), som är en samarbetsorganisation för europeiska tillsynsmyndigheter som övervakar värdepappersmarknaden. Vid sidan av den rådgivande bankkommittén (BAC) och försäkringskommittén, som redan är verksamma inom EU, har tråkigt nog ingen värdepapperskommitté kunnat tillsättas på grund av kommittologiska meningskiljaktigheter mellan parlamentet, kommissionen och rådet.

1998 blir ett år med stora omvälvningar i den finansiella sektorn. Besluten om övergången till EMU:s etapp tre fattas under våren. På finansmarknaderna i Europa har strukturomvandlingen egentligen först kommit i gång. De ekonomiska problemen i Sydostasien och Japan, framför allt inom finanssektorn, grumlar de i övrigt så gynnsamma utsikterna för den europeiska ekonomin. Finanstillsynen, som i EU utövas av hemlandet, står inför stora och krävande utmaningar. Samarbetet på olika plan måste intensifieras, och det är svårt att tro att det på sikt inte skulle behövas ett närmare institutionellt tillsynssamarbete inom ramen för Europeiska centralbanken eller under andra fastare former än hittills.

Mars 1998

Kaarlo Jännäri

Verksamhetsmiljön

KREDITINSTITUTENS EKONOMISKA STÄLLNING

Bankernas lönsamhet förbättrades väsentligt tack vare den gynnsamma ekonomiska utvecklingen. Kredit- och garantiförlusterna minskade, och bankerna fortsatte att dra ned sina rörelsekostnader.

Den allt hårdare konkurrensen såväl på det internationella planet som på hemmamarknaden har påskyndat omstruktureringen av banksektorn. Andelsbankerna omgrupperade sig i början av juli i en ny sammanslutning, med undantag av 44 lokala andels-

banker som valde att stanna utanför. Statsägda Postbanken Abp och Finlands Exportkredit Abp inkorporerades vid början av 1998 i PV Yhtymä Oyj-koncernen under en gemensam ledning. Med verkan från april 1998 slår Merita Bank Ab och Nordbanken AB ihop sina affärsrörelser till koncernen MeritaNordbanken. Dessutom har Interbank AB och Mandatum & Co Ab offentliggjort sina planer på en fusion under namnet Mandatum Bank Abp med verkan från augusti 1998.

Bankkonkurrensen har även ökat utländska bankers intresse för den finländska marknaden. Framför allt

svenska och danska banker har etablerat filialer i Finland. De utländska bankerna har satt sin tydliga prägel på marknaden, även om deras andel av utlåning och inlåning ännu är liten.

Inlåningen i bankerna gick upp under året, trots att räntenivån sjönk och tidsbundna depositioner utföll till betalning. Alltmer medel kanaliserades också till placeringsfonderna, som därmed ökade sitt kapital med 7,1 miljarder mark. Livförsäkringsbolagen redovisade i premieinkomst sammanlagt 11,3 miljarder mark, vilket var 5 % mindre än 1996.

Huvudposterna i de inhemska depositionsbankernas resultaträkning 1993–1997

Bankerna totalt	1997 ¹⁾	1996 ¹⁾	1995	1994	1993
Finansnetto, mrd. mk	11,7	11,0	12,4	13,7	13,0
Övriga intäkter, mrd. mk	10,2	10,2	8,2	8,6	9,7
Summa intäkter, mrd. mk	21,9	21,2	20,6	22,3	22,7
Övriga kostnader, mrd. mk	12,0	12,8	15,5	16,4	15,3
Återfört överskott i pensionskassa (+), mrd. mk	1,5	1,2			
Avskrivningar, mrd. mk	2,5	2,1	1,7	1,5	1,9
Resultat före kredit- och garantiförluster, mrd. mk	8,9	7,5	3,4	4,4	5,5
Kredit- och garantiförluster, mrd. mk	2,4	3,7	6,2	11,2	14,7
Rörelsevinst/-förlust, mrd. mk	6,5	3,8	-2,8	-6,8	-9,2
Kostnadseffektivitet					
Före kredit- och garantiförluster	1,68	1,55	1,20	1,24	1,32
Efter kreditförluster	1,42	1,22	0,88	0,77	0,71
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	17,7	11,8	-9,6	-20,3	-25,9
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,92	0,56	-0,48	-1,01	-1,35
Balansomslutning, mrd. mk	608,4	578,2	616,6	667,8	726,8
Oreglerade fordringar, netto, mrd. mk	8,3	12,3	19,6	25,4	35,9
- i procent av fordringar på allmänheten och offentliga samfund	2,7	4,0	6,3	7,2	8,7
Kredit- och garantiförluster i procent av fordringar på allmänheten och offentliga samfund	0,8	1,2	2,0	3,2	3,6
Kapitaltäckning, % (kredit.inst.lagen) – alla banker	11,6	11,4	12,0	11,7	10,7
Riskvägda fordringar och åtaganden, mrd. mk	383,4	372,3	371,7	419,5	488,5

För affärsbankerna koncernuppgifter.

¹⁾ Siffrorna för 1996 och 1997 är inte jämförbara med data för tidigare år. Uppgifterna för 1996 och 1997 gäller den nya andelsbanksgruppen, medan ACA-koncernen och andelsbankerna särredovisades tidigare.

Också bankernas kreditstock ökade något. Lån efterfrågades framför allt av hushållen. Företagen där- emot finansierade sina investeringar främst med internt tillförda medel, medan de större företagen dessutom anlätade den internationella kapitalmarknaden eller banksyndikat.

Bankernas lönsamhet och kapitaltäckning

Bankernas sammanräknade rörelse- vinst ökade med 69 % från året innan. Rörelsevinsten uppgick till 6,5 miljarder mark och var därmed 2,7 miljarder mark större än 1996.

Finansnettot ökade med 0,7 miljarder mark till 11,7 miljarder mark. Till uppgången bidrog bland annat markant minskade oreglerade fordringar och sjunkande inlåningsräntor. Även marginalen mellan inlånings- och utlåningsräntan förbättrades något under året. Nettoresultatet av värdepappers- handeln blev 2 miljarder mark, dvs. nästan lika stort som 1996. Mellan bankerna var skillnaderna dock avse- värda.

Bankerna fortsatte sanera sina kostnader 1997. Rörelsekostnaderna (övriga kostnader + avskrivningar) minskade med 0,4 miljarder mark, frånräknat ett återfört överskott i Meritas pensionskassa. Av minskningen i övriga kostnader stod personalkost- naderna för 0,4 miljarder mark. Bankerna har de facto blivit kostnads- effektivare och närmar sig redan i ef- fektivitet de svenska bankerna.

Resultatet före kredit- och garan- tificörluster blev 8,9 miljarder mark och var därmed 1,4 miljarder mark bättre än 1996.

Depositionsbankernas kapitaltäckning¹⁾ enligt kreditinstitutslagen 1996 och 1997

	1997	1996
Primärt kapital, mrd. mk	29,0	26,6
– inkl. allmänt kapitalstöd från finansministeriet 1992	3,1	6,6
Supplementärt kapital, mrd. mk	18,0	16,9
Avräkningsposter, mrd. mk	-2,9	-1,8
Utvidgad del av total kapitalbas för att täcka marknadsrisk, mrd. mk	0,4	0,7
Total kapitalbas, mrd. mk	44,5	42,4
Risikvägda fordringar och åtaganden, mrd. mk	383,4	372,3
Kapitaltäckning (enl. kred.inst.lagen), %	11,6	11,4
Primärt kapital / riskvägda fordringar och åtaganden, %	7,6	7,2

¹⁾ För affärsbankerna koncernuppgifter.

Depositionsbankernas kredit- och garantiförluster minskade med 35 % från året innan och uppgick till 2,4 miljarder mark. Av fordringarna på allmänheten och offentliga samfund utgjorde de 0,8 %.

Depositionsbankernas kapitaltäck- ning gick upp från 1996 och låg vid slutet av 1997 på 11,6 %. På kapitalbe- vis i statens ägo amorterade bankerna totalt 3,5 miljarder mark. Vid slutet av december 1997 hade bankerna fortfa- rande i sina balansräkningar utestående kapitalbevis för 3,1 miljarder mark. Ef- fekten av kapitalbevisen på bankernas kapitaltäckning var 0,9 procentenheter. Depositionsbankernas primära kapital uppgick vid årsskiftet till 29 miljarder mark och utgjorde 7,6 % av riskvägda tillgångar. Exklusive kapitalbevisen i statens ägo var relationstalet 6,7 %.

Balansräkning och poster utanför balansräkningen

Sammanräknat ökade balansomslut- ningen i bankerna med 30 miljarder mark till 608 miljarder mark.

Fordringarna på kreditinstitut och centralbanker gick under året upp med 20 miljarder mark till 97 miljarder mark. Utlåningen växte med knappt 4 miljarder mark till 309 miljarder mark och utgjorde fortfarande 51 % av ba- lansomslutningen. Volymen fordrings- bevis ökade med 7 miljarder mark till 108 miljarder mark, vilket motsvarade 15 % av balansomslutningen.

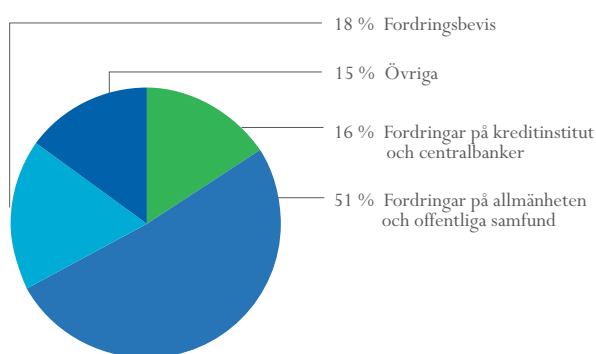
Med växande balansomslutningar ökade skuldebrevens emitterade till allmänheten med inemot 7 miljarder mark till 95 miljarder mark, medan skulderna till kreditinstitut och central- banker steg med 13 miljarder mark till 90 miljarder mark. Skulderna till all- mänheten och offentliga samfund gick upp med 6 miljarder mark till 335 mil- jarder mark men utgjorde alltså 55 % av balansomslutningen.

Poster utanför balansräkningen

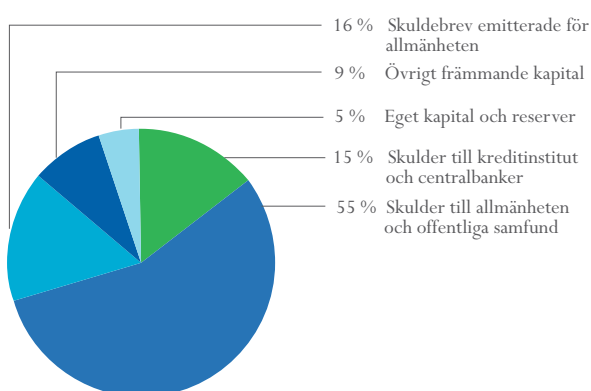
Volymen beviljade garantier låg i stort sett kvar på oförändrade 57 miljarder mark, medan kreditlöftena mer än

Depositionsbankernas balansräkningar 31.12.1997

Aktiva

Passiva

Aktiva

	1997 mrd. mk	%	1996 mrd. mk	%
Fördringar på kreditinstitut och centralbanker	97,3	16	76,9	13
Fördringar på allmänheten och offentliga samfund	309,1	51	305,4	53
Fördringsbevis	108,1	18	101,5	18
Övriga	93,9	15	94,4	16
Totalt	608,4	100	578,2	100

Passiva

	1997 mrd. mk	%	1996 mrd. mk	%
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	90,5	15	77,3	13
Skulder till allmänheten och offentliga samfund	334,9	55	328,6	57
Skuldebrev emitterade för allmänheten	95,0	16	88,5	15
Övrigt främmande kapital	55,0	9	54,0	10
Eget kapital och reserver	33,0	5	29,8	5
Totalt	608,4	100	578,2	100

fördubblades och utgjorde 118 miljarder mark.

Det nominella värdet av de underliggande tillgångarna för de i Finland verksamma bankernas derivatkontrakt uppgick vid årsskiftet till 4 542 miljarder mark och var därmed drygt en fjärdedel högre än vid föregående årsskifte.

Av derivatkontrakten utgjorde ca 85 % räntederivat och ca 15 % valuta-derivat. Under en procent var derivat baserade på aktier, index och råvaror. Ett nytt instrument på väg att introdu-

ceras är icke standardiserade kreditderivat. Med dem kan en bank minska sin kreditrisk, genom att motparten åtar sig att ersätta banken för förluster som uppstår om den underliggande krediten minskar i värde eller om låntagaren inte klarar av att återbetala lånet enligt avtal. Som vederlag för sitt risktagande erhåller motparten en regelbunden ersättning från banken.

Den finländska derivatmarknaden domineras av fem banker med en sammanräknad marknadsandel på 99 %.

Utländska bankers filialer i Finland utökade sin marknadsandel med 5 % till 26 %.

Kreditmotvärdet av bankernas derivatkontrakt uppgick vid slutet av 1997 till 51,5 miljarder mark, vilket innebar en ökning på drygt 1,5 miljarder mark från året innan. Kreditmotvärdet är det belopp som kapitalkravet för kreditrisken i derivatkontrakten beräknas på.

RISKHANTERING

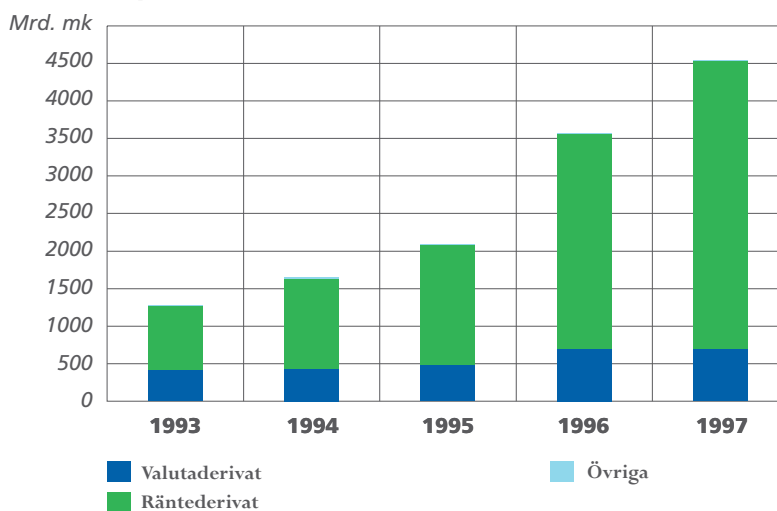
Kreditrisk

Den gynnsamma ekonomiska utvecklingen och uppgången i värdet av säkerheterna bidrog till att bankerna kunde redovisa minskade kreditförluster, som totalt uppgick till 3,7 miljarder mark. På tidigare förlustredovisningar och reserveringar inflöt mer än vanligt, dvs. sammanlagt 1,4 miljarder mark. På grund av de stora återvinningarna belastade kreditförlusterna bankernas resultat endast med 2,4 miljarder mark, vilket var 1,3 miljarder mark mindre än 1996.

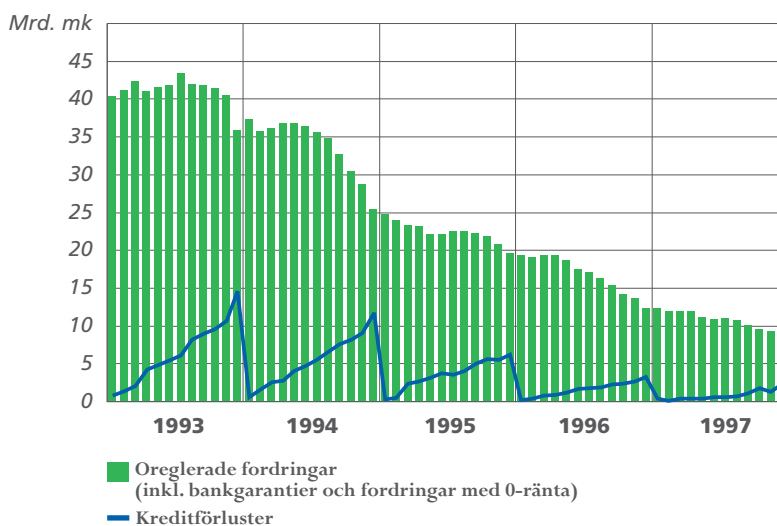
Oreglerade fordringar är inte längre något direkt tecken på kommande kreditförluster, då en stor del befinner sig i s.k. vänteläge. I fall av konkurs har förlusterna till största delen redovisats, men tills säkerheterna är realiserade kvarstår fordringarna som oreglerade. Bankkoncernernas oreglerade fordringar minskade 1997 klart långsammare än året innan. Vid utgången av 1997 uppgick volymen oreglerade fordringar till 8,3 miljarder mark, vilket var ca 4 miljarder mark mindre än 1996. Av bankkoncernernas totala beviljade volym krediter och garantier till allmänheten utgjorde de oreglerade fordringarna 2,3 %.

Nästan hälften av alla oreglerade fordringar är företagskrediter. Detaljhandeln och restaurangbranschen står för den största oreglerade volymen räknat i mark. Mäts den oreglerade stocken däremot i procent av kreditgivningen per bransch är det fortfarande byggsektorn som har största andelen problemkrediter.

Det nominella värdet av underliggande tillgångar för depositionsbankernas derivatkontrakt 1993–1997

Depositionsbankernas oreglerade fordringar och kreditförluster 1993–1997

Länderrisk

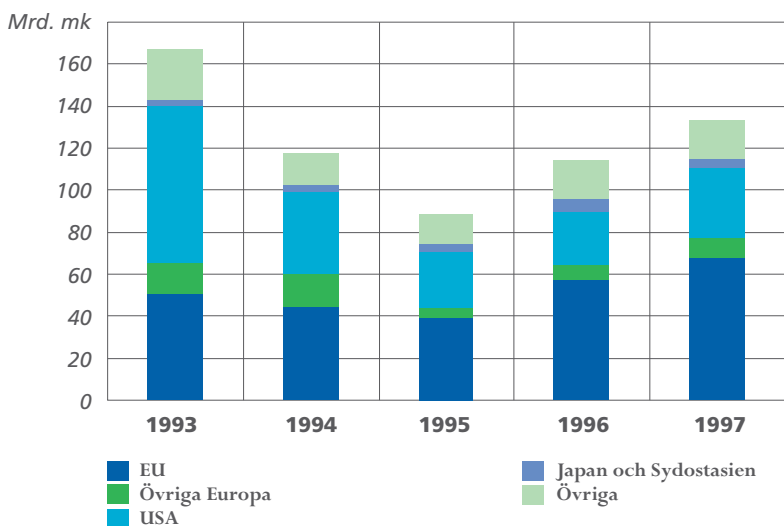
Bankernas utländska fordringar utgjorde 134 miljarder mark och hade därmed gått upp med 17 % från 1996. Mest ökade fordringarna på EU-länderna och Förenta staterna. Merparten av fordringarna, hela 75 %, består av kortfristiga interbanksdepositioner och -krediter. Företagssektorn stod för 20 % och den offentliga sektorn för 5 % av fordringarna. Av utestående

fordringar totalt utgjorde 83 % kortfristiga krediter och 14 % långfristiga.

Länderrisken innefattar risken för ändrade politiska eller ekonomiska förhållanden i ett främmande land. Instabila förhållanden kan äventyra låntagarnas möjligheter att reglera sina skulder. Senast hände detta i Sydostasien.

De finländska bankerna hade dock en rätt liten volym på sin kreditgivning

Bankkoncernernas fordringar på utlandet 1993–1997

till Sydostasien (främst Indonesien, Malaysia och Thailand), Japan och Sydkorea. Vid slutet av 1997 utgjorde fordringarna på dessa länder knappt 10 miljarder mark, främst bestående av kortfristig lån och interbankskrediter.

Likviditetsrisk

Under 1997 blev bankernas skuldmatu- riteter allt kortare, och mismatchen, dvs. skillnaden i löptid mellan fordringar och skulder, ökade i snitt. Också bankerna emellan var skillnaderna större än året förut.

Bankernas inlåningsmaturiteter förkortades klart jämfört med genom- snittsnivån året innan, vilket syns i en genomsnittligt ökad andel av skulder med en löptid på upp till en månad. Den relativa andelen av skulder med upp till sex månaders löptid var oförändrad. Emitterade bankcertifikat och skulder till kreditinstitut och centralbanker fick balansräkningarna att växa. Skulderna till kreditinstitut

och centralbanker utgörs till största delen av kortfristig upplåning, vilket till en del förklarar den ökade andelen skulder med en månads löptid.

Skulderna i maturiteten upp till en månad utgjorde i genomsnitt 41 % av skuldstocken, mot ca 34 % året innan. Andelen skulder med en löptid på upp till sex månader var nästan oförändrad, dvs. i genomsnitt 59 %. Beräkningen baserades på antagandet att 30 % av avistainlåningen löper ut inom en månad.

Finansieringsunderskottet i bankernas skuldstock ökade procentuellt, och skillnaderna bankerna emellan blev större. För en månad var underskottet i genomsnitt 5–15 % av skulderna, mot 3–8 % föregående år. På motsvarande sätt varierade mismatchen för maturiteten sex månader mellan 3 och 15 %, medan den 1996 hade legat mellan 4 och 7 %. Nyckeltalen för 1996 och 1997 är inte helt jämförbara på grund av att bankernas rapportering ändrades i början av 1997.

Ränterisk

Syftet med ränteriskuppföljningen är att mäta hur känsligt bankernas resultat är för ränteförändringar. Också ränterisken i förhållande till bärkraften analyseras. I bankernas balansräkningar är löptiden eller räntebindningstiden för utlåningen i regel längre än för inlåningen. Med en sådan balansräkningsstruktur leder en ränteupp- gång till förluster och en räntenedgång till vinster för bankerna.

De två huvuduppgifterna för en bank är finansförmedling och investering. Ränterisken mäts dels som en *inkomstrisk* till följd av den mismatch av löptiderna för fordringar och skulder som uppstår i finansförmedlingen, dels som en *investeringsrisk* förknippad med fordringsbevis avsedda för handel.

Inkomstrisken visar vilken effekt ränteförändringar har på finansieringen av underskottet för de korta maturiteterna i balansräkningen och på placeringen av överskottet på ett år räknat från rapporteringstidpunkten. Insättarna har visat sig reagera rätt trögt på ränteförändringar. För poster i mark beräknas inkomstrisken därför i form av olika antaganden om räntebindningen i avistainlåningen. I riskanalysen beräknas effekten av varje antagande. Ju senare räntebindningen i avistainlåningen sker, desto positivare är effekten av en ränteupp- gång på bankernas resultat. En räntestegring på en procentenhet skulle med en balansräkningsstruktur enligt ställningen vid slutet av 1997 ha genererat en förlust på 1 082 miljoner mark för de finländska depositionsbankerna, om räntorna på avistakontona samtidigt hade justerats uppåt. Under antagande att

ränteförändringen inte påverkar räntorna på avistainlåningen skulle en räntestegring på en procentenhet ha gett bankerna en vinst på 541 miljoner mark.

Investeringsrisken speglar värdet förändringen i fordringsbevis avsedda för handel vid en räntestegring på en procentenhet. Bankerna rapporterar själva sin räntekänslighet (värdeförändringen). I investeringsriskanalysen beaktas räntekänsligheten (värdeförändringen till följd av en ränteupp-gång) för de åtaganden utanför balansräkningen som ingår i handelslaget. En räntestegring på en procentenhet hade enligt ställningen vid slutet av 1997 genererat en förlust på 513 miljoner mark.

I ränteriskanalysen beaktas samverkan mellan inkomstrisken och investeringsrisken. Genom att alla bankers ränterisker mäts med samma formel blir bankerna jämförbara och de banker kan identifieras som tar en alltför stor ränterisk i förhållande till sin bärkraft. Som mått används den totala förlusten, som är summan av inkomst- och investeringsrisken vid en räntestegring på en procentenhet under antagandet att räntan på avistakonto- na justeras omedelbart. Den resulterande ränterisken ställs i relation till finansnettot vid slutet av föregående år. Enligt Finansinspektionens beräkningar uppgick bankernas sammanlagda ränterisk vid slutet av 1997 till 1 592 miljoner mark. Summan inkluderar den inkomstrisk som är förenad med poster i utländsk valuta. En räntestegring på en procentenhet skulle alltså ha gett bankerna en förlust på 1 592 miljoner mark, som utgör 14 % av fi-

Depositionsbankernas ränterisk 31.12.1997

Effekten av en ränteupp-gång med en procentenhet på bankernas ränteriskposition.

Inkomstrisk	Mmk
Poster i mark	
a) antagande: omedelbar räntebindning av avistainlåning	- 1 082
b) avistainlåning och ränta oförändrade	541
Poster i utländsk valuta (valutorna aggregerade, exkl. den finska marken)	12
Investeringsrisk	
Räntekänslighet i fordringsbevis	-513
Räntekänslighet i åtaganden utanför balansräkningen	-9
Ränterisk totalt (inkomstrisk + investeringsrisk)	- 1 592
Finansnetto (31.12.1997)	11 446
Ränterisk i procent av finansnettot	14 %
Investeringsrisk i portföljinvesteringar	-647

Inkomstrisken visar vilken effekt ränteförändringar har på finansieringen av balansunderskott på högst ett år och på placeringen av överskott på ett år räknat från rapporteringstidpunkten. Risken har beräknats på olika antaganden om räntebindningen av avistainlåning.

Investeringsrisken speglar värdet förändringen i fordringsbevis avsedda för handel vid en räntestegring på en procentenhet. I investeringsriskanalysen beaktas också räntekänsligheten i åtaganden utanför balansräkningen.

Ränterisken totalt är den totala förlusten beräknad som summan av inkomstrisken i poster denominerade i mark (under antagandet att räntan på avistainlåning justeras omedelbart), inkomstrisken i poster i utländsk valuta och investeringsrisken.

Investeringsrisken i portföljinvesteringar uttrycker värdet förändringen i fordringsbevis ej avsedda för handel vid en ränteupp-gång med en procentenhet. I kalkylen inräknas effekten av åtaganden utanför balansräkningen.

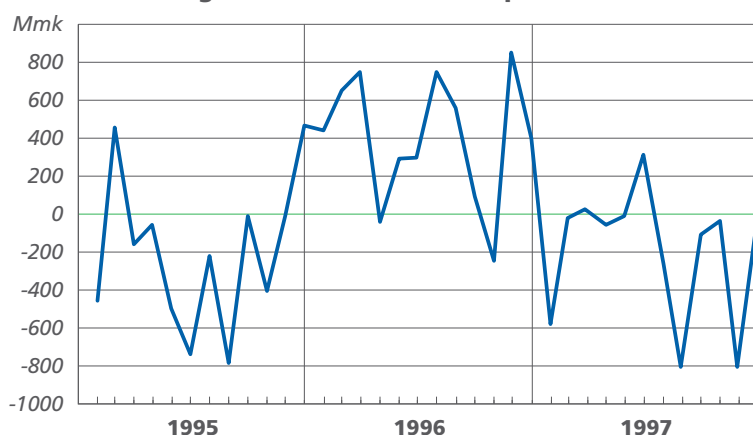
Räntebindning	Mmk
Grundräntebundna poster	176
Poster med marknadsränta	686
Primräntebundna poster	19
Poster bundna vid andra egna referensräntor	-64
Poster bundna vid administrativa räntor	-475
Poster med fast ränta	-1 492
Ränterisk totalt	-1 150
Ränterisk i procent av finansnettot	10 %

finansnettot. Detta kan ännu anses acceptabelt.

Effekten av ränteförändringar beräknas också enligt räntebindning. Analysen fokuseras då på balansposterna. När räntan bestäms enligt räntebindning, beräknas effekten av ränteförändringarna på varje typ av räntebindning separat. Till exempel räntan på grundräntebundna poster justeras omedelbart, medan räntan på poster

som är bundna till marknadsräntor justeras enligt den närmaste räntebindningsperioden. Vid slutet av 1997 hade de finländska depositionsbankerna en räntebindningsrisk på 1 150 miljoner mark. En räntestegring på en procentenhet skulle alltså under året ha genererat en förlust på 1 150 miljoner mark. Ränterisken utgjorde 10 % av finansnettot, vilket kan anses acceptabelt.

Fördelningen av bankernas valutaposition 1995–1997

Observationer på månadens sista dag; utöver balansposter ingår sådana åtaganden utanför balansräkningen som påverkar valutakursrisken. Valutapositionen är summan av bankernas valutapositioner mot mark. Ett värde under noll innebär att bankerna har haft en skuld i utländska valutor mot mark.

Bankerna investerar också i skuldebrev som ej är avsedda för handel. Vid beräkning av den investeringsrisk som är förenad med sådana värdepapper beaktas också värdeförändringen i eventuella säkringsinstrument. Eftersom värdepapperen är avsedda att innehas löptiden ut, är de förenade med en inkomstrisk om finansieringen har en annan löptid än investeringen. Finansinspektionen följer också investeringsrisken, som realiserar om innehavet av någon orsak måste avyttras. Investeringsrisken i skuldebrevsinnehavet uppgick vid slutet av 1997 till 647 miljoner mark.

Ränteförändringarna påverkar också indirekt kreditefterfrågan, de oreglerade fordringarna, kreditförlusterna, investeringarnas och säkerheter-nas marknadsvärden samt andra omständigheter som avspeglas i bankernas resultat. I sista hand är det den räntesyn och risktagningsstrategi som kommer till uttryck i bankernas

positioner som avgör hur känsliga deras resultat är för ränteförändringar.

Valutakursrisk

Valutakursförändringarna återspeglas i kreditinstitutens resultat genom balansposter och åtaganden utanför balansräkningen. Riskexponeringen hos kreditinstitut som bedriver valutaverksamhet har begränsats genom limiter för öppna valutapositioner som är känsliga för förändringar i valutakurserna.

Med valutapositionslimiterna begränsas kreditinstitutens exponering för valutakursrisker i förhållande till deras bärkraft, dvs. kapitalbasen. Valutapositionslimiterna begränsar inte bankernas valutaverksamhet utan endast positioner som inte är skyddade mot valutakursrisker.

Finansinspektionen meddelade våren 1997 en föreskrift om utökade valutapositionslimiter till nordisk och internationell nivå för de kreditinstitut som av Finlands Bank godtas som mot-

parter vid valutainterventioner. Dessutom har kreditinstitut som bedriver valutaverksamhet sedan slutet av 1996 förutsatts uppfylla visa kapitalkrav för valutakursrisker enligt det s.k. marknadsriskdirektivet.

Bankerna var försiktiga i sin risktagning när det gäller valutakursrisker. Deras sammanräknade öppna totalposition som är känslig för valutakursförändringar var inte stor, och enskilda banker nådde sällan ens upp till sina limiter.

KAPITALMARKNADEN

Strukturella förändringar

Den finländska kapitalmarknaden undergick många strukturella förändringar under 1997. De viktigaste var att Helsingfors Fondbörs Ab och SOM Ab, Fond- och derivativbörs, clearingbolag fusionerades till HEX Ab, Helsingfors Värdepappers- och derivativbörs, clearingbolag och att Finlands Värdepapperscentral Ab inledde sin verksamhet.

HEX Ab startade officiellt sin verksamhet den 29 december 1997 efter att ha fått koncession som fondbörs och optionsföretag. Fusionsplanerna hade offentliggjorts redan i juli. Vid slutet av 1997 hade HEX Ab sammanlagt 34 förmedlare och marknadsgaranter inom värdepappers- och derivathandeln. De största ägarna i HEX Ab är Meritakoncernen, svenska OM Gruppen AB, ACA-koncernen, Postbanken Abp och Evlikoncernen.

Finlands Värdepapperscentral Ab inledde sin verksamhet vid början av 1997. Dess uppgift är att centralisera tillhandahålla marknadsparterna tjäns-

ter för hantering och clearing och avveckling av värdeandelar.

Såväl HEX Ab som värdepapperscentralen har inrättats för att effektivisera den finländska värdepappersmarknaden och förbättra dess konkurrenskraft på de expanderande och globaliserade finansmarknaderna. Särskilt den tredje etappen av EMU väntas öka volymerna inom värdepappershandeln och skärpa konkurrensen mellan de nationella finansmarknaderna.

De växande värdepappershandelsvolymerna ledde till att också utbudet av professionella kapitalförvaltnings-tjänster ökade. På marknaden etablerade sig både värdepappersföretag inriktade på individuell kapitalförvaltning och placeringsfonder för kollektiv kapitalförvaltning. Privata placerares och vissa institutionella placerares förändrade investeringsbeteende antas öka efterfrågan på kapitalförvaltnings-tjänster också i framtiden. Dessutom finns det många strukturella faktorer som har en gynnsam effekt på värdepappersinvesteringarnas, framför allt aktie- och placeringsfundsinvesteringarnas, tillväxt.

Verksamhetstillstånd beviljades 38 värdepappersföretag, av vilka 23 fick tillstånd också till förmögenhetsförvaltning. Av de auktoriserade företagen var 11 i utländsk ägo.

De sammanlagda provisionsintäkterna för de enligt lagen om värdepappersföretag auktoriserade värdepappersföretag som verkade hela räkenskapsåret 1997 uppgick till ca 890 miljoner mark och deras sammanlagda rörelsevinst till 469 miljoner mark. Siffrorna för 1996 och 1997 är inte jämförbara beroende på de ökade

tillståndsbelagda tjänsterna (bl.a. förmögenhetsförvaltning och emissionsarrangemang) och strukturella förändringar i företagsfältet. Företagens redovisade resultat visar dock att såväl provisionsintäkterna som rörelsevinsten har stigit avsevärt. Värdepappersföretagens sammanlagda nettoinkomst från handeln för egen räkning var klart positiv. Värdepappersföretagens kapitalbas har uppfyllt kraven enligt lagen om värdepappersföretag. För värdepappersföretagen gäller motsvarande lagenliga kapitaltäckningskrav som för kreditinstituten. Värdepappersföretagen har uppfyllt dem utan svårighet.

Förvaltarregistrering

De internationella institutionella placera- rarna spelar en viktig roll på den finländska värdepappersmarknaden. Vid slutet av 1997 uppgick de utländska investerarnas innehav av finländska aktier till omkring 174 miljarder mark. Omkring 43 procent av börsens marknadsvärde var utlandsägt.

Att utländska placerare kan äga aktier anonymt genom förvaltarregistrering har kritiserats i offentligheten. Det har föreslagits att förvaltarregistreringen för utländska placerare skulle slopas med motiveringen att förvaltarregistrering inte är tillåten för inhemska placerare. Förvaltarregistrering är emellertid tillåten i de flesta EU-länder. Det är i praktiken omöjligt att

bedöma hur de utländska placerarna på den finländska marknaden skulle reagera om förvaltarregistreringen slopades. Finansministeriet håller på att bereda en lagändring som i stället för att slopa förvaltarregistreringen skulle sänka den nuvarande flaggningsgränsen på 10 procent, dvs. skyldigheten att anmäla stora aktieinnehav. Tillsynsmyndigheterna föreslås också få ökad tillgång till uppgifter om ägarna till förvaltarregistrerade aktier. Även IOSCO, den globala organisationen för värdepappersövervakare, anser att det är viktigt att reda ut vilka de faktiska aktieägarna är och att kommunikationen mellan olika myndigheter härvidlag intensifieras.

Aktiemarknaden

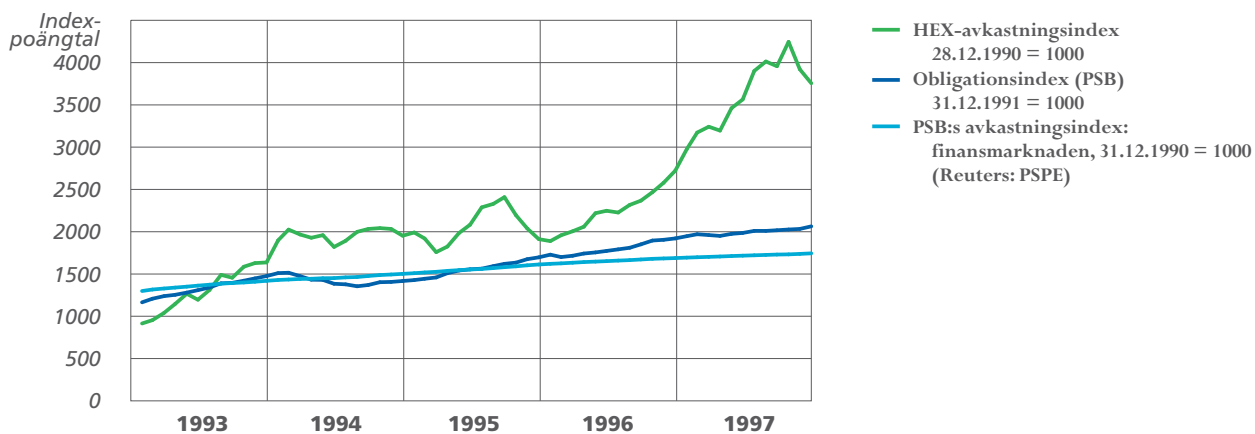
På Helsingfors Fondbörs var handelsvolymerna rekordstora 1997. Aktieomsättningen uppgick till 189 miljarder mark, dvs. ca 84 procent mer än året innan. Den genomsnittliga dagsomsättningen var 747 miljoner mark mot 405 miljoner mark 1996.

Börshandeln var tydligare än förut fokuserad på några få aktier. De fem mest omsatta bolagens andel av omsättningen utgjorde mer än 60 procent. Enbart Nokias A- och K-aktier stod för ca 42 procent av börsomsättningen. Dessutom hade de nio största börsförmedlarna en marknadsandel på drygt 80 procent av börsomsättningen.

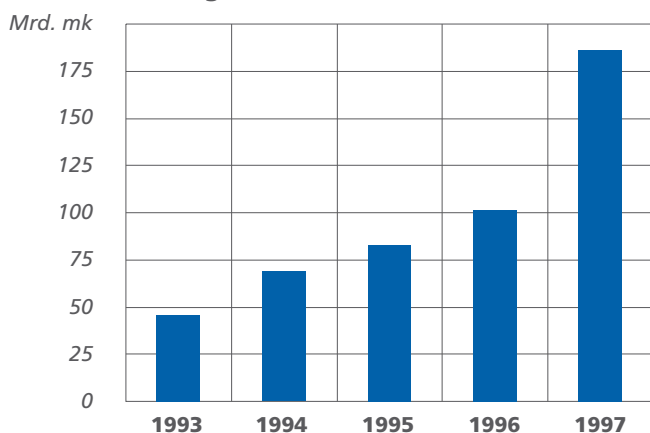
Bolag vars aktier är föremål för offentlig handel 1993–1997

	1993	1994	1995	1996	1997
Börsbolag	58	65	73	71	80
OTC-bolag	39	33	32	31	32
Bolag på mäklarlistan	30	20	15	14	15

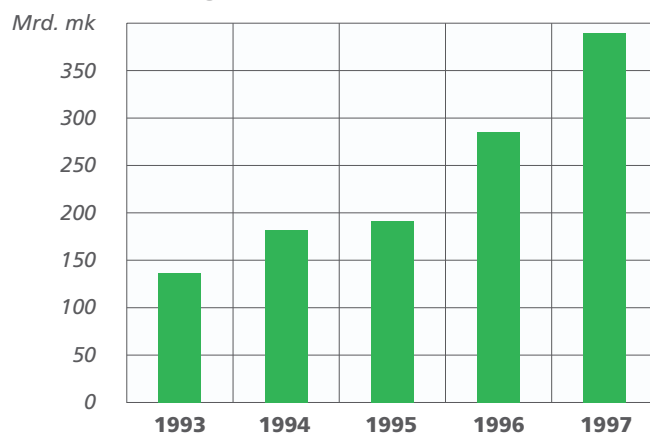
Avkastningsindex på aktie- och räntemarknaden 1993–1997

Aktieomsättning vid Helsingforsbörsen (HEX Ab) 1993–1997

Börslistade aktiers marknadsvärde vid Helsingforsbörsen (HEX Ab) 1993–1997

Kursutvecklingen på aktiemarknaden återspeglade förväntningar om fortsatt gynnsamma ekonomiska utsikter. Mätt med HEX-generalindex steg aktiekurserna från början av året med 32 procent. Fram till mitten av oktober var kursuppgången hela 56 procent. Då ledde oron på aktiemarknaderna i Sydostasien till att aktiekurserna föll också i Finland. Det sammanräknade marknadsvärdet av aktierna på börslistan steg med ca 37 procent från året innan eller till 389 miljarder mark.

På grund av god lönsamhet och en låg investeringsnivå upptog företagen bara knappt 2 miljarder mark i nytt riskkapital. Nio nya bolag upptogs på börslistan. Vid årets slut handlades 127 bolags aktier på börslistan, OTC-listan och mäklarlistan. Antalet börsbolag är lågt jämfört med de övriga nordiska länderna men kommer under de närmaste åren sannolikt att öka till följd av den planerade listreformen på börsen och privatiseringen av statsbolag.

Skuldebrevsmarknaden

Finska staten är fortsättningsvis den ojämförligt viktigaste emittenten på skuldebrevsmarknaden, trots att värdet av statens obligationsemissioner sjönk med 7 procent då statens upplåningsbehov minskade. Av de utestående marklånen stod staten för 75 procent. I det övriga Norden är statens andel av obligationslånen betydligt mindre. Det nominella värdet av masskuldebrevslånen i mark uppgick vid slutet av 1997 till 280 miljarder mark,

vilket var ca 13 procent mer än året förut.

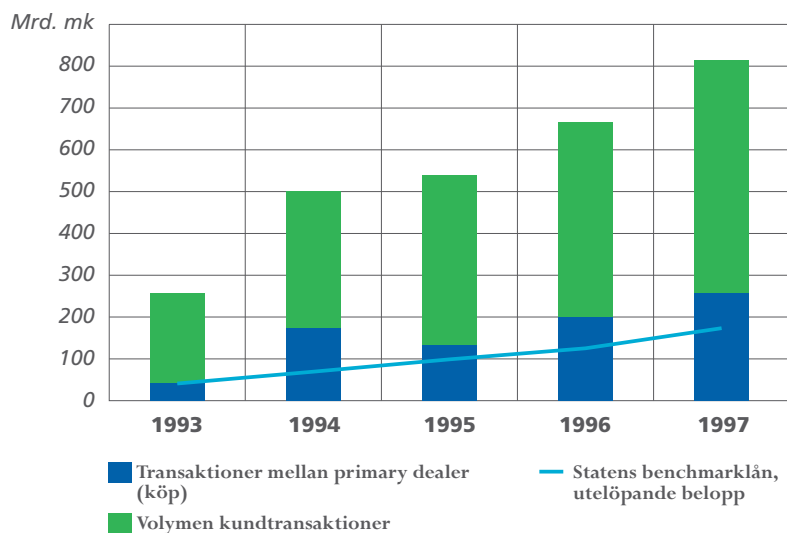
Handeln med masskuldebrevslån dominerades nästan helt av statens benchmarklån, vars sammanlagda nominella värde vid årets slut uppgick till ca 170 miljarder mark. Av benchmarklånen var omkring en femtedel i utländsk ägo.

Typiskt för den finländska masskuldebrevsmarknaden är inte bara att handeln domineras av benchmarklån utan också att den nästan helt äger rum utanför börsen. Detta har lett till att prisbildningen för masskuldebrevslån är ineffektiv. Frånsett statsobligationerna har lånen en relativt låg likviditet, vilket bidragit till att masskuldebrevsmarknaden för den privata sektorn är outvecklad. Till exempel under 1997 emitterade företag och finansiella institut masskuldebrevslån endast i obetydlig omfattning, även om särskilt bankerna ökade emissionerna i mark mot slutet av året.

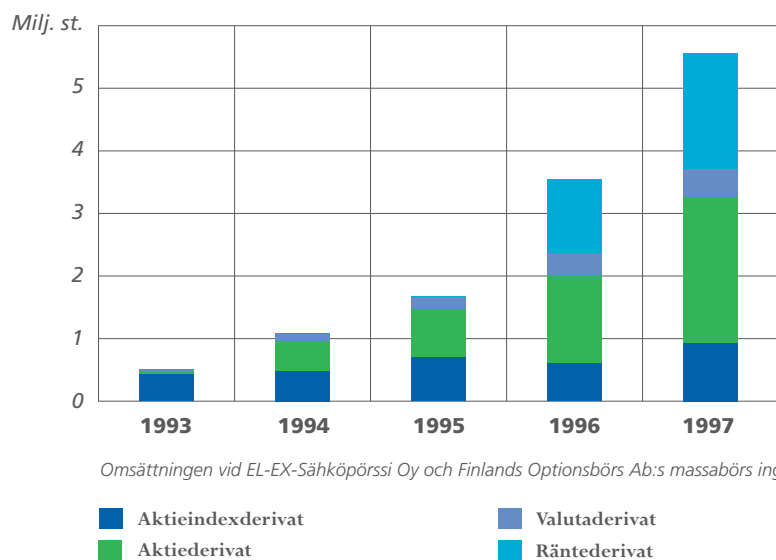
Det är dock sannolikt att också antalet privata emittenter kommer att öka under de närmaste åren. Den väl fungerande marknaden för statsobligationer bidrar till att marknaden också för denna sektor utvecklas. Dessutom väntas masskuldebrevsmarknaden expandera på grund av övergången till euron och en gemensam penningpolitik. Att tekniska hinder undanröjts, såsom att fysiska värdepapper ersatts med värdeandelar, bidrar för sin del till att minska kostnaderna för värdepappershandeln och därmed till att masskuldebrevslånen blir mer likvida.

Penningmarknadens struktur förändrades inte nämnvärt under året. Statens skuldförbindelser minskade

Omsättning av statens benchmarklån 1993–1997

Omsättning av standardiserade derivatkontrakt vid Helsingforsbörsen (HEX Ab) och Finlands Optionsbörs Ab 1993–1997

Omsättningen vid EL-EX-Sähhöpörssi Oy och Finlands Optionsbörs Ab:s massabörs ingår inte.

dock, medan bankernas utelöpande bankcertifikat ökade.

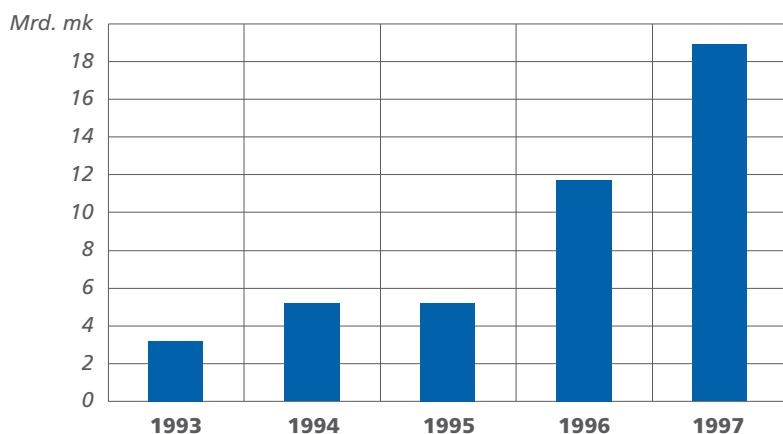
Derivatmarknaden¹

Volatiliteten på aktiemarknaden stimulerade placerarnas intresse även för

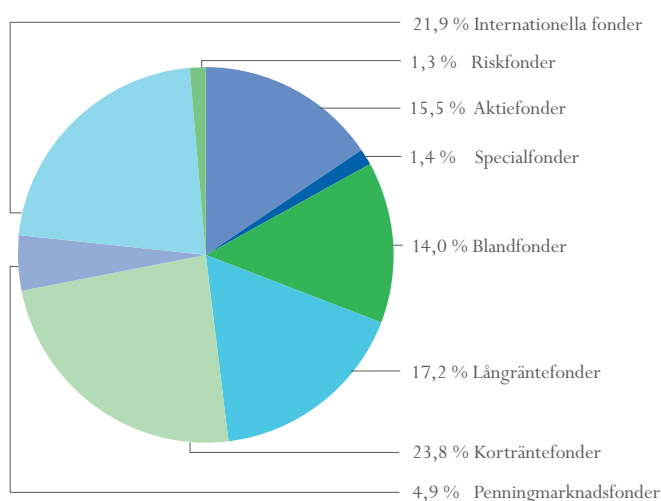
¹ Standardiserade derivatkontrakt

derivat. SOM Ab:s omsättning uttryckt i antal omsatta kontrakt ökade med 84 procent jämfört med föregående år. Av de avslut som avvecklades vid SOM stod aktieindex- och aktiederivat för cirka hälften. Särskilt livlig var omsättningen av STOXX-optioner och termins-

Placeringsfondernas kapital 1993–1997

Placeringsfondernas kapital enligt fondtyp 31.12.1997

kontrakt på marknaden för aktiederivat och omsättningen av FRA-ränteterminer inom räntederivathandeln. På elbörsen EL-EX Sähköpörssi Oy omsattes drygt 1,5 miljoner elderivat. I december introducerade SOM en ny produkt, ränteswapkontrakt. I slutet av året ingick SOM ett föravtal med Finska Stamnät Abp om försäljning av aktiestocken i EL-EX Sähköpörssi Oy. Försäljningen skedde i januari 1998. Finlands Optionsbörs Ab inledde han-

del med massaderivat i februari. Omsättningen blev ringa.

Placeringsfonderna

Placeringsfondernas kapital växte med 61 procent jämfört med året innan. Kapitaltillväxten avstannade mot årets slutet, då fondernas inlösen av andelar i korträntefonder och penningmarknadsfonder översteg teckningarna. Den branta nedgången i aktiekurserna inverkade inte nämnvärt på stor-

leken på de finländska och nordiska aktie- och blandfonder som investerar i Finland och i Norden, eftersom nyteckningarna i dessa fonder bidrog till att jämna ut kursfallet i slutet av året. De globala kursfluktuationerna reflekterades framför allt i de internationella fonderna. Vid årets slut uppgick de finländska fondernas kapital till ca 19 miljarder mark. Internationellt sett är beloppet fortfarande blygsamt.

Placeringsfondernas produkturval blev mångsidigare under 1997. Ett flertal fondbolag grundade framför allt internationella fonder. Under året inledde också två fonder för placeringar i mindre tillväxt- och riskföretag sin verksamhet. Sammanlagt 22 nya fonder bildades under 1997.

Många fondbolag umgicks med planer på att inrätta specialfonder. Den första fonden av denna typ inledde sin verksamhet under året. En specialfond kan välja sin placeringspolitik och fatta sina placeringbeslut rätt fritt, eftersom den inte behöver iaktta alla placeringsbegränsningar i lagen om placeringsfonder. Fonden kan också fritt bestämma att teckning och inlösen av andelar skall ske mer sällan än i vanliga placeringsfonder.

Värdeandels- och clearingsystem

Emission av värdeandelar, ägar- och borgenärsförteckningstjänster och clearing och avveckling av avslut i värdeandelar i eget kapital och främmande kapital tillhandahålls centraliserat i Finlands Värdepapperscentral Ab:s datasystem.

Många av värdepapperscentralens uppgifter är reglerade i lag. Också i

fråga om de övriga uppgifterna, som värdepapperscentralen i praktiken sköter i monopolställning, spelar lagstiftningen en viktig roll. Värdepapperscentralens egna stadgar är härvid en viktig regleringsmekanism, eftersom de måste följas av värdeandelsregisterhållarna och clearing- och avvecklingsparterna.

Under 1998–2000 skall alla värdeandelsregister överföras till värdepapperscentralen. Syftet med centraliseringen är att göra clearing och avvecklingen effektivare. Värdepapperscentralen blir då det enda värdeandelsregistret i Finland, eftersom de nuvarande kommersiella registerhållarna, inklusive bankerna, blir ombud för värdepapperscentralen. Centraliseringen kräver ytterligare lagändringar och finansministeriets godkännande. Vad skuldinstrumenten beträffar har centraliseringen av registren förberetts rätt långt och är tekniskt lättare att genomföra än på aktiemarknadssidan.

LAGSTIFTNING

Flera ändringar gjordes under årets lopp i lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag. Dessutom avläts andra lagförslag om finansmarknaden till riksdagen. Nedan redogörs för dessa och för några lagar som har trätt i kraft först efter början av 1998.

Finansinspektionen deltog aktivt i utvecklandet av lagstiftningen. De viktigaste lagstiftningsarbetsgrupperna var arbetsgruppen för ändring av kreditinstitutslagstiftningen, arbetsgruppen "Värdepappersmarknaden 2000" och arbetsgruppen för utveck-

De viktigaste av de lagar som Finansinspektionen övervakar iakttagandet av

Kreditinstitutslagen (30.12.1993/1607, Fi 107)
Affärsbankslagen (28.12.1990/1269, Fi 108)
Sparbankslagen (28.12.1990/1270, Fi 109)
Andelsbankslagen (28.12.1990/1270, Fi 110)
Lagen om Postbanken Ab (11.12.1987/972, Fi 111)
Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (30.12.1993/1608, Fi 112)
Lagen om hypoteksföreningar (8.12.1978/936, Fi 113)
Lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (6.11.1992/972)
Lagen om statens säkerhetsfond (30.4.1992/379, Fi 115)
Värdepappersmarknadslagen (26.5.1989/495, Fi 116)
Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (26.8.1998/772, Fi 117)
Lagen om placeringsfonder (8.5.1987/480, Fi 118)
Lagen om värdeandelssystemet (17.5.1991/826, Fi 120)
Lagen om värdeandelskonton (17.5.1991/827, Fi 122)
Lagen om värdepappersföretag (26.7.1996/579, Fi 119)
Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (26.7.1996/580, Fi 119a)

ling av kreditlagstiftningen, vilka tillsatts av finansministeriet. Finansinspektionen var också företräd i justitieministeriets gireringsarbetsgrupp.

Lagstiftning om kreditinstitut och värdepappersföretag

De ändringar av lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag som trädde i kraft i september 1997 var närmast av teknisk natur och berodde på att lagen om aktiebolag hade ändrats. Däremot innebar de ändringar som trädde i kraft vid början av 1998 (RP 208/1997rd) ett antal reformer som gällde harmonisering av lagstiftningen, förbättring av den offentliga informationen om kreditinstitutens och värdepappersföretagens ekonomiska ställning och effektivisering av tillsynen.

Lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag förenhetligades med bokföringslagen och lagen om aktiebolag bl.a. vad bokslutsbestämmelserna beträffar. Samtidigt gjordes en lagändring enligt vilken

finansministeriet fastställer schemat för resultaträkning och balansräkning i kreditinstitut och värdepappersföretag och deras koncerner och de uppgifter som skall lämnas i noterna till resultaträkningen och balansräkningen samt i verksamhetsberättelsen. Finansinspektionen skall som förut meddela närmare föreskrifter om hur bokslut och koncernbokslut skall upprättas.

För att förbättra den offentliga informationen om kreditinstitutens och värdepappersföretagens ekonomiska ställning intogs i lagen en bestämmelse enligt vilken värdepapper som har karaktär av omsättningstillgångar enligt internationell praxis får upptas till marknadsvärdet.

Det blev obligatoriskt för alla depositionsbanker att publicera delårsrapporter. Delårsrapporten görs upp antingen för räkenskapsperiodens sex första eller fyra och åtta första månader. Delårsrapporten skall omfatta en delårsresultaträkning och delårsbalansräkning samt en redogörelse för resul-

tatutvecklingen och de viktigaste förändringarna i tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen. Dessutom skall den innehålla uppgifter om betydande förändringar i verksamhetsmiljön och en bedömning av den sannolika utvecklingen av bankens ekonomiska ställning under räkenskapsperioden.

Bestämmelserna om revision och revisorer ändrades så att endast en sådan godkänd revisor som avses i revisionslagen kan väljas till revisor i ett kreditinstitut. Minst en revisor skall vara en av Centralhandelskammarens godkänd revisor eller revisionsammanslutning.

Generalklausulen om riskkontroll i kreditinstitut och värdepappersföretag ändrades så att Finansinspektionen har rätt att meddela föreskrifter om de krav som ställs på riskhanteringssystemen och den övriga interna kontrollen i kreditinstitut och värdepappersföretag.

På basis av ett förslag som Finansinspektionen framlagt för finansministeriet ändrades kreditinstitutslagen så att kreditinstituten får tillhandahålla posttjänster genom ombud. Posttjänsterna tillhandahålls enligt avtal mellan kreditinstitutet och någon som har koncession för postförmedling.

Reform av insättningsgarantisystemet

Insättningsgarantisystemet reviderades den 1 januari 1998. Det nya systemet ger insättarna en garanti på högst 150 000 mark per bank. För insättningar i andelsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker gäller en insättningsgaranti på sammanlagt 150 000 mark.

En för alla banker gemensam och obligatorisk insättningsgarantifond svarar för ersättningarna till insättarna om en enskild depositionsbank blir insolvent. Insättningsgarantifonden står under Finansinspektionens tillsyn.

Insättningar i utländska bankers filialer i Finland omfattas av den insättningsgaranti som gäller i bankens hemland.

Förhindrande och utredning av penningtvätt

Lagstiftningen om förhindrande av penningtvätt reviderades så att alla bestämmelser om bekämpning av penningtvätt samlades i en enda lag. Ändringarna trädde i kraft den 1 mars 1998. För Finansinspektionens tillsynsobjekt är den viktigaste ändringen att det tidigare anmälningsförfarandet i två steg slopades. Anmälan om misstänkta fall av penningtvätt skall inte längre göras till Finansinspektionen utan till en utredningscentral som inrättats vid centralkriminalpolisen.

Tillämpningsområdet för lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt utvidgades till att också gälla aktörer utanför finans- och försäkringssektorn, bl.a. sammanslutningar och näringsidkare som ordnar spel om pengar samt fastighetsmäklare. Anmälningsskyldiga är numera också sådana finansiella institut som inte står under myndighetstillsyn men bedriver liknande verksamhet som de övervakade finansiella instituten (t.ex. koncerninterna finansbolag), utländska finansiella instituts kontor i Finland och sammanslutningar som tillhandahåller sidotjänster till investerings-tjänster.

Lagstiftning om värdepappersclearing och värdepappershandel

En lag om clearing av värdepapper, derivatinstrument och valutahandel trädde i kraft vid början av juli. Enligt den nya lagen kan betalningar och värdepappersleveranser i en clearingorganisation kvittas, dvs. nettas, enligt avtal även om någon part har försatts i konkurs eller något annat insolvensförfarande har inletts mot någon part. Lagen innehåller också bestämmelser som säkerställer giltigheten och realiserbarheten hos säkerheter som överlämnats till en clearingorganisation.

Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer ändrades vid början av september. Ändringarna föranleddes av behovet att reglera handeln med elbaserade optioner och terminer och införa myndighetstillsyn av elbörsverksamheten.

Lag om fastighetsfonder

Regeringens proposition med förslag till lag om fastighetsfonder (RP 77/1997rd) överläts till riksdagen den 15 maj 1997. Den nya lagen trädde i kraft den 1 mars 1998. Lagen gäller fastighetsfondsverksamhet och erbjuder allmänheten möjlighet att delta i gemensamma fastighetsplaceringar via fastighetsfonder i aktiebolagsform.

Fastighetsfonderna skall för sin placeringsverksamhet upprätta stadgar och få dem godkända av Finansinspektionen. Stadgarna skall innehålla uppgifter om t.ex. fondens placeringspolitik och begränsningar av placeringarna, grunderna för beräkning och offentliggörande av aktiernas värde, principerna för användning av främmande

kapital och fondens avsikter att använda derivatinstrument och låne- och återköpsavtal avseende värdepapper.

Fastighetsfondernas tillgångar skall värderas av en opartisk fastighetsvärderare. Fastighetsfonderna skall ansöka om att deras aktier tas upp till offentlig handel.

Fastighetsfonderna övervakas inte av Finansinspektionen, som dock skall se till att fonderna följer bestämmelserna om informationsskyldigheten i värdepappersmarknadslagen.

Lagstiftning om clearingverksamhet

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om clearingverksamhet inom värdepappershandel (RP 209/1997rd) överläts till riksdagen den 31 oktober 1997. Behandlingen av propositionen pågick fortfarande vid årsskiftet 1997/1998.

Enligt lagförslaget skall till värdepappersmarknadslagen fogas ett nytt kapitel 4 a om avveckling av värdepappersavslut, dvs. clearingverksamhet. Clearingverksamhet kan bedrivas av en clearingorganisation i aktiebolagsform

som fått koncession och vars regler fastställts av vederbörande ministerium. I lagen intas också bestämmelser om clearingmedlemmarna, som i regel är värdepappersförmedlare. Koncession behövs normalt för rätten att verka som clearingmedlem och på verksamheten ställs vissa krav, t.ex. att aktiekapitalet uppgår till minst 5 miljoner mark. Clearingorganisationerna och clearingmedlemmarna kommer att stå under Finansinspektionens tillsyn.

Begränsning av användningen av indexvillkor

På förslag av Finansinspektionen ändrades lagen om begränsning av användningen av indexvillkor med verkan från den 1 januari 1998. Reformen gäller framför allt marknaden för masskuldebrev vars ränta är bunden till börsindex.

Efter lagändringen kan till exempel räntan på ett masskuldebrevslån bindas till index som anger prisutvecklingen för aktier upptagna på vilken fondbörs som helst i Finland eller utlandet. Tidigare kunde räntan bindas endast till börsindex på fondbörs i

EES-länder. Dessutom ändrades lagen så att även andra indexvillkor får tillämpas på placeringsobjekt enligt lagen om värdepappersföretag.

Kommande lagstiftning

Under 1998 upprättas i Finland en ersättningsfond för investerare enligt Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för investerare. Medlemskap i fonden är obligatoriskt för värdepappersföretagen och kreditinstituterna. Genom direktivet och den nya lagstiftningen kan ersättningsfonden betala ut ersättning till investerare, om värdepappersföretaget eller kreditinstitutet inte är i stånd att fullgöra sina skyldigheter t.ex. på grund av konkurs. Maximnivån för den lagstadgade ersättningen från fonden blir enligt uppgift 20 000 ecu. Fonden ersätter inte förluster som hänförs till investeringsverksamhet. Ersättningsfonden kommer att ställas under Finansinspektionens tillsyn. Direktivet skall sättas i kraft senast i september 1998.

Verksamhet 1997

TILLSYNYN ÖVER KREDITINSTITUT

Inspektionerna i kreditinstitutet inriktades i allt högre grad på nya prioriterade områden, exempelvis fastighetsrisker, rapporteringens riktighet och tillsynsobjektens datasystem. Sådana inspektioner gjordes i huvudsak hos större tillsynsobjekt. Vid inspektionerna av fastighetsrisker fästes huvudvikten vid placeringsverksamhetens ledning, rapporteringen och avkastningen på bundet kapital. Avkastningen på kreditinstitutets bundna kapital håller på att förbättras, men för att den skall vara tillfredsställande måste efterfrågan på lokaler öka ytterligare.

Inspektionerna hos mindre tillsynsobjekt var av allmän karaktär och gällde framför allt tillsynsobjektets förvaltning och ekonomiska ställning. Inspektioner utfördes också i finländska bankers filialer i andra europeiska länder.

Utöver omkring 60 inspektioner företog Finansinspektionen också platsbesök hos utländska representationer i Finland och finländska bankers representationer och filialer i utlandet. Utom genom inspektioner följde Finansinspektionen utvecklingen av kreditinstitutets ekonomiska ställning och riskposition med hjälp av olika rapporter och andra tillsynsuppgifter som kreditinstitutet tillställer Finansinspektionen (se Kreditinstitutets ekonomiska ställning s. 34).

Antalet banker under Finansinspektionens direkta tillsyn ökade på grund av förändringarna inom andelsbankssektorn. Sammanslutningen av andelsbanker inklusive dess medlems-

banker och de lokala andelsbankerna står sedan Andelsbanksinspektionen lades ned direkt under Finansinspektionens tillsyn.

Sammanträffandena och kontakterna med Sparbanksinspektionen fortsatte. På mötena behandlades bl.a. prioriterade områden inom verksamheten, inspektionsplaner, viktiga inspektionsobservationer, sparbankernas ställning och rapportering.

Finansinspektionen tog 1997 i bruk kritiska bedömningar av tillsynsobjektets ställning. Under året gjordes två bedömningar utgående från tillsynsuppgifterna och den information som erhållits vid inspektioner. På basis av de kritiska bedömningarna förde Finansinspektionen feedbackdiskussioner med tillsynsobjekten. Bedömningarna gav också en grund för Finansinspektionens framtida inspektionsverksamhet och inriktningen av den.

Bankernas operativa risker, dvs. riskerna i den allmänna verksamheten, utreddes genom inspektioner i syfte att bedöma om bankernas egna riskkontrollsystem och övriga interna kontroll var effektiva och tillräckliga. Operativa risker är bl.a. brister och störningskänslighet hos datasystemen, fallerande interna kontrollsystem, bristande kompetens hos personalen och eventuella bedrägerier eller andra brott. Vid inspektionerna av riskkontrollsystemen fäste Finansinspektionen vikt vid att kreditinstitutet har en riskkontrollenhet som är oberoende av den operativa verksamheten och som ansvarar för uppföljning, analys och rapportering av kreditinstitutets risker.

Förfaranden

Tillsynen av kreditinstitutets avtalsvillkor, marknadsföring och förfaranden fokuserades bland annat på kreditavtal och andra avtal med standardvillkor. Kreditinstitutet skickade sina standardavtal till Finansinspektionen för behandling. Finansinspektionen samarbetade med pantlåneinrättningarnas intresseorganisationer för att utarbeta modellavtal för dessa.

Finansinspektionen fick något färre brev med begäran om utredning från tillsynsobjektets kunder än föregående år, dvs. 287. I cirka 1 000 fall gavs kundrådgivning per telefon, vilket var hälften så många som året innan. Problemen gällde främst krediter och säkerheter. Allmänna ställningstaganden om de vanligaste problemen började publiceras på Finansinspektionens webbsidor.

Under senare hälften av 1997 undertecknade Konsumentverket, Bankföreningen i Finland och Finansinspektionen ett avtal om att grunda en kundrådgivningsbyrå för banksektorn. Kundrådgivningsbyrån inleder sin verksamhet under 1998.

Betalningsrörelsen

Finansinspektionen bevakar betalningssystemen i samarbete med Finlands Bank. Inom ramen för ett omfattande samprojekt utredde centralbanken och Finansinspektionen riskerna i betalningssystemen och reglerings- och tillsynsbehoven samt tillsyns-samarbetet. Temainspektioner av betalningsrörelsen inleddes på våren. Först inspekterades mindre banker och utländska filialer. I slutet av året var också en större banks utländska

betalningsrörelse föremål för tema-inspektion.

I samarbete med centralbanken granskade Finansinspektionen avvecklingsprocessen och riskkontrollen i de tre största affärsbankernas valutahandel i enlighet med principerna i G10-ländernas motsvarande utredning. För att minska avvecklingsrisken hade alla tre banker planer för att ta i bruk nettning, effektivera de interna processerna och förbättra korrespondentbankstjänsterna.

TILLSYNEN AV KAPITALMARKNADEN

Värdepappersföretag

Enligt lagen om värdepappersföretag, som trädde i kraft 1996, skall företag som tillhandahåller investeringstjänster ansöka om verksamhetstillstånd hos finansministeriet. Hittills har 48 bolag sökt verksamhetstillstånd. Finansinspektionen genomförde 1997 tillståndinspektioner hos 23 av dessa. Bolagen rättade till de brister som kom fram under inspektionerna – i regel innan Finansinspektionen gav utlåtande om verksamhetstillståndet till finansministeriet.

I slutet av året inspekterades förmögenhetsförvaltarnas verksamhet. Inspektionen gällde förmögenhetsförvaltningens organisation, iakttagandet av avtalade placeringslimiter och placeringsstrategier, rapporteringen till kunderna och provisionernas storlek och struktur. Avsikten var också att utreda om förmögenhetsförvaltningen borde vara reglerad mera i detalj än hittills.

Inspektionerna visade att portföljförvaltarna hade iakttagit avtalade placeringsstrategier och placeringslimiter. I fråga om provisionerna fanns det däremot betydande strukturella skillnader: vissa förmögenhetsförvaltares provisioner härrörde enbart från förmögenhetsförvaltningen, medan andras till största delen bestod av courtage. Finansinspektionen anser att en provisionspraxis som den senare kan sporra förmögenhetsförvaltarna till alltför livlig handel som strider mot kundens intressen.

I avtalen om förmögenhetsförvaltning var grunderna för beräkning av provisioner ofta mycket allmänt utformade. Finansinspektionen påpekade därför för förmögenhetsförvaltarna att avtalen entydigt bör specificera beräkningsgrunderna dels för förvaltningsprovision som baserar sig på tillgångarnas värde, dels för eventuell avkastningsbaserad provision.

Vid inspektionerna kom det också fram att portföljens avkastning, jämförelseindex eller betalda courtage inte alltid rapporteras till kunden och att beräkningsgrunden för portföljens avkastning inte framgår av rapporterna.

Vid sidan av inspektionerna övervakade Finansinspektionen att värdepappersföretagen har tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Med hjälp av regelbundna rapporter övervakade Finansinspektionen vidare att företagen iakttog bestämmelserna om minsta kapitalbas, kapitaltäckning och stora exponeringar.

Finansinspektionen behandlade 163 ansökningar som gällde placeringsfonder. Dessutom företogs verksamhetstillståndinspektioner i två nya

fondbolag. Genom månatliga rapporter bevakades utvecklingen av fondkapitalet, iakttagandet av placeringslimiterna enligt lagen om placeringsfonder och placeringspolitiken enligt fondens stadgar samt bl.a. användningen av derivat. Enligt rapporterna fanns det ingenting att anmärka på fondernas verksamhet.

Värdeandelssystemet

Värdeandels-, betalnings- och data-systemen övervakades tillsammans med Finlands Bank. Bevakningen av värdepapperscentralen fokuserades särskilt på beredskapen att klara exceptionella situationer.

Under året sökte tre företag tillstånd att fungera som ombud i Helsingfors Värdeandelscentral Ab:s värdeandelsregister. Dessutom ansökte två företag om tillstånd att fungera som registeransvariga. Finansinspektionen gav utlåtanden om ansökningarna till finansministeriet.

Marknadsövervakning

Derivatbörsen SOM Ab:s samarbete med den svenska derivatbörsen OM Stockholm AB i syfte att skapa en gemensam marknad för nordiska derivatinstrument ledde till ett intensivt tillsynssamarbete mellan tillsynsmyndigheterna i Sverige, Norge, Storbritannien och Finland. Enligt planerna skall produktsortimentet på den gemensamma nordiska derivatmarknaden utökas inom de närmaste åren.

Systemet för insiderregister (SIRE), som togs i bruk 1996, utnyttjades vid insiderundersökningar. Med hjälp av systemet gick det snabbare än förut att få reda på parterna i olika avslut,

medan utredningen av ägarna till förvaltarregistrerade konton inte underlättades.

Under året undersöktes flera misstänkta fall av missbruk av insiderinformation. Vissa undersökningar fortsätter 1998. I sina undersökningar samarbetade Finansinspektionen också med utländska tillsynsmyndigheter.

Emittenter, kreditinstitut och värdepappersföretag är skyldiga att föra ett offentligt insiderregister. Finansinspektionen förutsatte att registerhållarna själva granskar riktigheten av uppgifterna i sina insiderregister. Finansinspektionen gjorde under året stickprovsundersökningar i dessa register, som är över 500 till antalet.

Informationen från företag vars aktier är föremål för offentlig handel var i vissa fall bristfällig. I ett par fall hade uppgifter som skall offentliggöras läckt ut till massmedierna redan innan de offentliggjordes av marknadsplatsen i fråga. Finansinspektionen gav några börsbolag en anmärkning för bristfällig information.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) gav på hösten sitt avgörande om Finlandia Interface Oy:s besvär, som gällde offentliggörande av en köpesumma. Bolaget hade 1995 och 1996 ansökt om tillstånd att avvika från skyldigheten att offentliggöra köpesumman vid två företagsförvärv. Finansinspektionen förkastade ansökningarna och bolaget besvärade sig hos HFD. HFD förkastade besvären och ansåg att köpesumman skulle offentliggöras. Offentliggörandet skedde slutligen omkring två år efter att det ursprungligen borde ha skett. Besvärsprocessen borde påskyndas i fall som gäller infor-

mationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen.

Under 1997 arrangerades flera aktie- och masskuldebrevslåneemissioner samt aktieförsäljningar. Finansinspektionen godkände sammanlagt 179 börs- och emissionsprospekt och beviljade i anslutning till dem 47 undantag.

NORMGIVNING

Finansinspektionen kan meddela sina tillsynsobjekt föreskrifter om tillämpningen av bestämmelser som gäller tillsynsobjekten och anvisningar som behövs för övervakningen. Finansinspektionens föreskrifter är juridiskt bindande och dess anvisningar icke bindande normer för tillsynsobjekten.

Föreskrifter och anvisningar om bokslut, kapitaltäckning och stora exponeringar

Vid början av 1997 trädde en ändring av föreskriften om bokslut i kreditinstitut i kraft enligt vilken kreditinstituten i noterna till bokslutet skall rapportera innehav av fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar i annat än eget bruk. Kreditinstituten skall också redogöra för de principer och metoder som har använts vid värderingen av fastigheterna.

Anvisningarna om delårsrapportering och bokslutskommuniké i kreditinstitut vars aktier är föremål för offentlig handel trädde också i kraft vid årets början. Enligt Finansinspektionens anvisning skall sådana kreditinstitut upprätta delårsrapport för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader.

Finansinspektionen meddelade i början av juli föreskrifter om bokslut, kapitaltäckning och stora exponeringar i sammanslutningen av andelsbanker.

Föreskrifter om värdepappersmarknaden

Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av avslut i värdepapper, insideranmälan och insiderregister reviderades. Genom ändringarna förtydligades vissa tolkningsanvisningar; bl.a. preciserades tillämpningsområdet för bestämmelserna. Genom ändringarna av bestämmelserna om rapportering av avslut i värdepapper förenklades rapporteringsförfarandet särskilt i fråga om masskuldebrevslån.

Föreskrift och anvisning om intern kontroll

Den 1 januari 1998 trädde ändringarna av kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag i kraft. Enligt dem meddelar Finansinspektionen sina tillsynsobjekt närmare föreskrifter om de krav som ställs på deras riskkontrollsystem och på den övriga interna kontrollen. Föreskriften om intern kontroll och den kompletterande anvisningen träder i kraft den 1 april 1998.

ÖVRIG VERKSAMHET

Förhindrande av penningtvätt

Finansinspektionen fick under året sammanlagt 149 anmälningar om misstänkta fall av penningtvätt. Av dem sändes 124 fall vidare till centralkriminalpolisen för utredning. Sammanlagt har Finansinspektionen registrerat 1 018 anmälningar sedan början av 1994.

För att effektivisera kampen mot penningtvätt samarbetade Finansinspektionen intensivt med olika myndigheter, tillsynsobjekt och deras intressebevakare såväl på det nationella planet som i internationella organisationer och organ. Dessutom ordnades utbildning för tillsyns- och förundersökningsmyndigheterna i Ryssland, Lettland och Litauen bl.a. inom ramen för Tacis-programmet som finansieras av EU.

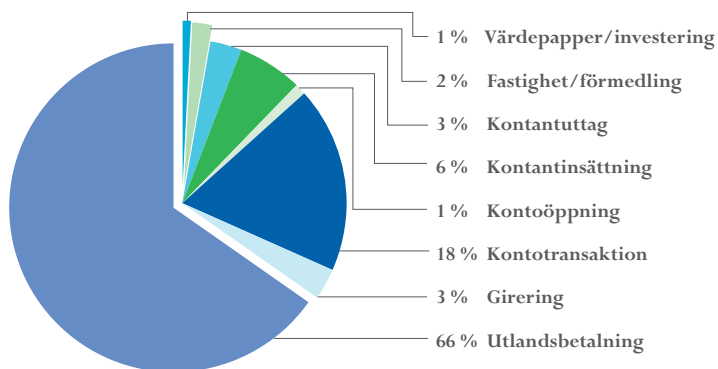
Lagstiftningsprojektet om förhindrande av penningtvätt blev klart. Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt trädde i kraft den 1 mars 1998 och den ändrade förfarandet för anmälan om misstänkt penningtvätt. Med stöd av lagen meddelar inrikesministeriet en föreskrift som gäller alla anmälningspliktiga. Finansinspektionen har deltagit i beredningen av föreskriften.

Det är fortfarande Finansinspektionens uppgift både i den fortlöpande övervakningen och vid inspektionerna att se till att tillsynsobjekten i sin kamp mot penningtvätt följer enhetliga principer och att deras organisation och interna anvisningar är effektiva när det gäller att förhindra och upptäcka brottslig verksamhet.

Lämplighetsprövningar

Finansinspektionen utför lämplighetsprövning bl.a. i samband med utlåtan till finansministeriet om ansökningar om verksamhetstillstånd och vid förändringar i ett tillsynsobjekts ledning. Vid prövningen bedöms personernas tillförlitlighet eller lämplighet att fungera som ägare eller ledande befattningshavare i ett värdepappers-

Anmälningar till Finansinspektionen om misstänkta fall av penningtvätt 1994–1997 (enligt verksamhetsområde)

Figuren visar vilken typ av verksamhet anmälningarna om misstänkta transaktioner har gällt.

företag eller kreditinstitut. Ett positivt utlåtande är en viktig förutsättning för att verksamhetstillstånd skall beviljas. De personer som prövas måste uppfylla kraven kontinuerligt.

Finansinspektionen utförde 1997 ett flertal lämplighetsprövningar särskilt därför att värdepappersföretagen måste ansöka om verksamhetstillstånd enligt den nya lagen. I bedömningarna uppmärksammades särskilt eventuella brottsrelaterade domar och tillräcklig erfarenhet av finansbranschen.

UTVECKLINGSPROJEKT

Finansinspektionens funktionssäkerhet samt tillsynens kvalitet och effektivitet utvecklades i interna arbetsgrupper och i samsamarbetsgrupper med deltagare från olika tillsynsmyndigheter.

I tillsynsarbetsgruppen med representanter från Finansinspektionen, Finlands Bank, social- och hälsovårds-

ministeriet och finansministeriet utredes målen för och arbetsfördelningen mellan finans- och försäkringstillsynen.

Tillsammans med social- och hälsovårdsministeriet utarbetade Finansinspektionen en gemensam avsiktsförklaring som skall dokumentera och klargöra samarbetet och arbetsrutinerna inom olika delområden av försäkrings- och finanstillsynen.

Myndighetsstatistik

Finansinspektionens, Finlands Banks och Statistikcentralens myndighetsstatistikprojekt fortsatte. Projektet skall förenhetliga rapporterna från kreditinstituten till innehåll och form. Vid årets början reviderades insamlingen av uppgifter om finansieringsrisker, ränterisker, förbindelser utanför balansräkningen, oregrerade fordringar och läget inom banksystemet. Nästa uppgift blir att göra de ändringar i uppgiftsinsamlingen som föranleds av införandet av euron. Under 1998 kom-

mer kapitaltäckningsdata att börja rapporteras elektroniskt i samma form som den övriga uppgiftsinsamlingen.

Tillsynens kvalitet

Projektet för effektivisering och samordning av inspektionsverksamheten slutfördes. Projektet resulterade i en modell som skall samordna arbetsrutinerna och -metoderna vid inspektioner, vilket för sin del ökar verksamhetens tillförlitlighet och effektivitet.

Inspektionsprocessmodellen testades i praktiken med hjälp av ett simuleringsspel som används för att utveckla organisationers verksamhet. Simuleringsmetoden tillämpas också på Finansinspektionens övriga arbetsprocesser. Projektresultaten håller nu på att omformas till arbetsrutiner.

Verksamhetsmål och arbetsätt

Finansinspektionens målbild och strategi för de närmaste åren utformades. Genom diskussioner med de anställda bildades en gemensam uppfattning om i vilken riktning omvärlden kommer att förändras, hur Finansinspektionen bör förbereda sig för dessa förändringar och vilka Finansinspektionens mål är i de föränderliga förhållandena.

Finansinspektionens gemensamma värden - oavhängighet, öppenhet, resultatriktning och kompetens – fastställdes i slutet av året. Skriftliga etiska regler som preciserar oavhängigheten och lojaliteten ges under 1998.

Kommunikation

Finansinspektionen gick in för en öppnare och aktivare kommunikation än förut bl.a. genom att introducera en

publikationsserie för tillsynsobjekten och öppna webbsidor på Internet (www.rata.bof.fi).

På webbsidorna ges mycket sådan information om Finansinspektionens verksamhet som inte har publicerats tidigare, bl.a. prioriterade områden och procedurgruppens ställningstaganden samt meddelanden, remisser, diskussionsunderlag och ställningstaganden som skickats till tillsynsobjekten. Dessutom publiceras Finansinspektionens anvisningar och föreskrifter på Internet.

I februari 1998 utkom det första numret av ett regelbundet meddelande till informationsmedierna.

Förberedelserna för etapp tre av EMU

Inom det riksomfattande EMU-projektet medverkade Finansinspektionen i arbetsgruppen för den finansiella sektorn. Projektet hade till uppgift att koordinera övergången till euron inom olika samhällsområden och att utarbeta en nationell övergångsplan för Finland. Övergångsplanen blev klar på våren 1997 och den uppdaterades i slutet av året.

Verkningarna av etapp tre av EMU på Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar, tillsynsobjektens rapportering och Finansinspektionens uppföljnings- och övervakningssystem utreddes. De viktigaste ändringarna i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar gäller rapportvalutan, uppdelningen av inhemska och utländska poster, nedbrytningen på valutor, räntebindningsspecifikationer och behandlingen av valutarelaterade derivatkontrakt.

Under övergångstiden för införandet av euron följer Finansinspektionen principen i euroförordningarna, om att det får förekomma varken tvång eller hinder när det gäller användningen av euron. Under övergångsperioden får tillsynsobjekten således rapportera i antingen mark eller euro. Efter övergångsperioden används endast euro.

IT-projekt

Under året färdigställdes det s.k. RISKI-systemet för myndighetsstatistiken. Systemet används för uppföljning och underhåll av data om kreditinstitutens finansieringsrisker, ränterisker och poster utanför balansräkningen. Det bildar stommen för insamling, lagring och uppföljning av tillsynsuppgifter i tabellform. Som en biprodukt till RISKI-systemet togs fram program som kontrollerar riktigheten av de uppgifter som inrapporteras av tillsynsobjekten. Mellan tillsynsobjekten finns stora skillnader i kvaliteten på uppgifterna och detta har försvårat användningen av dem. Rapporteringen kan ske via e-posten som en bilagd fil, som en ftp-överföring eller på diskett.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Arbetet i Europeiska unionen

Det tredje året som fullvärdig medlem i Europeiska unionen medförde inga nämnvärda förändringar i Finansinspektionens deltagande i kommittéer och arbetsgrupper.

Arbetet fortsatte på samma sätt som tidigare i kommissionens rådgivande bankkommitté (Banking Advisory Committee) och i värdepap-

perskommittén (High Level Securities Supervisors Committee). I det egentliga EU-lagstiftningsarbetet medverkade Finansinspektionens sakkunniga i kommissionens och rådets arbetsgrupper. Finansinspektionen deltog i beredningen av den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (EMU) i Europeiska monetära institutets underkommitté för banktillsyn (Banking Supervisory Sub-committee) och i dess arbetsgrupper.

I det finländska EU-beredningsarbetet deltog Finansinspektionen i beredningssektionen för finansiella tjänster och kapitalrörelser inom kommittén för EU-ärenden. Sektionen koordinerade finländska ställningstagandena i arbetsgrupper som är underställda rådet och kommissionen och har ett nära samarbete med Finlands EU-representation i Bryssel

Den ena av ministerrådets två förordningar om införandet av euron trädde i kraft den 19 juni 1997. Förordningen innehåller vissa bestämmelser om införandet av euron, vilka skall åstadkomma rättssäkerhet för aktörerna på marknaden och underlätta de tekniska förberedelserna för införandet av euron. Den andra förordningen om införandet av euron träder i kraft vid början av 1999 och innehåller de egentliga bestämmelserna om införandet av euron och om övergångsperioden.

Ett direktiv om gränsöverskridande betalningar gavs i januari 1997. Direktivet fastställer bankernas skyldigheter gentemot sina kunder vid förmedling av gränsöverskridande betalningar, och det tillämpas på betalningar som inte överstiger 50 000 ecu.

Den övre gränsen för återbetalningskyldigheten är 12 500 ecu. Medlemsstaterna skall sätta direktivet i kraft senast i mitten av augusti 1999.

Ministerrådet godkände i slutet av 1997 tre förslag till ändringar av direktiven om finansiella tjänster. Direktivförslagen gällde riskviktningen av lån med säkerhet i affärsfastighetspanter, kapitalkraven för aktie- och råvaruderivat och möjligheten att använda interna modeller för att beräkna kreditinstitutens kapitaltäckning.

Rådet och parlamentet fortsatte under året att behandla direktivförslagen om inrättande av en värdepapperskommitté och om slutgiltig avveckling. Direktivförslaget om rekonstruktion och likvidation av kreditinstitut väntar fortfarande på en politisk lösning och slutligt godkännande.

Tillsynssamarbete inom EES

Enligt andra banksamordningsdirektivet ansvarar hemlandets behöriga myndigheter för tillsynen av ett kreditinstitut som är verksamt i ett EES-land. Däremot svarar värdlandet för tillsynen av likviditeten i ett kreditinstituts filial i utlandet. I och med införandet av euron kommer sannolikt också detta tillsynsansvar att överföras på hemlandet.

Medlemsstaterna har genom bilaterala avsiktsförklaringar avtalat om en tillsynspraxis mellan hemlandet och värdlandet enligt andra banksamordningsdirektivet. Finland har undertecknat avsiktsförklaringar med de nordiska länderna, Storbritannien, Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Luxemburg.

Också det s.k. investeringstjänstedirektivet grundar sig på principen om

ett enda verksamhetstillstånd och hemlandstillsyn. Enligt denna får ett värdepappersföretag med auktorisation i ett EES-land tillhandahålla ömsesidigt godkända tjänster i ett annat medlemsland antingen genom att inrätta en filial eller tillhandahålla gränsöverskridande tjänster. Enligt direktivet har värdlandets myndigheter dock befogenhet att övervaka att ett utländskt värdepappersföretag följer värdlandets uppföranderegler och andra bestämmelser som meddelats för det allmänna bästa.

Det nordiska samarbetet fortsatte traditionsenligt. Ett intensifierat samarbete inleddes mellan Finansinspektionen i Finland och Finansinspektionen i Sverige, som utifrån tillsynen av MeritaNordbanken skall skapa en nordisk modell för det gränsöverskridande tillsynssamarbetet. Huvudansvaret för tillsynen av koncernen ligger hos Finansinspektionen i Finland, medan Finansinspektionen i Sverige står för tillsynen av svenska Nordbanken AB.

Groupe de Contact, en informell arbetsgrupp som bistår den rådgivande bankkommittén och underkommittén för banktillsyn fortsatte sin verksamhet enligt samma kriterier som tidigare.

EES-ländernas tillsynsmyndigheter, inklusive Finansinspektionen, inrättade i december ett nytt samarbetsorgan FESCO (Forum of European Securities Commissions) för att behandla tillsynsfrågor av gemensamt intresse och intensifiera tillsynsmyndigheternas samarbete. Målet är trygga och effektiva finansmarknader inom den inre marknaden. FESCO satsar särskilt på att samordna regleringen av

finansmarknaderna på de verksamhetsområden som ännu inte har harmoniserats genom EU-direktiv. FESCO:s medlemsländer har också förbundit sig att utveckla och främja tillsynssamarbetet länderna emellan.

Övrigt internationellt samarbete

Formerna för tillsynssamarbetet med myndigheterna i länder utanför EES-området, dvs. med myndigheterna i tredje land, varierar från land till land. Ansvar för tillsynen av en finländsk banks filial som är verksam utanför EES vilar i regel på tillsynsmyndigheten i det land där filialen är belägen. Finansinspektionen kan genomföra

inspektioner bara om värdlandets lagstiftning tillåter detta. I praktiken övervakar Finansinspektionen verksamheten i finländska bankers filialer i tredje land genom att ålägga huvudkontoret att lämna in rapporter också om sina filialer. I tillsynsverksamheten fästs särskild uppmärksamhet vid den finländska bankens egen tillsyn av filialen. Framför allt är detta nödvändigt när bestämmelserna i värdlandet inte tillåter utländska myndigheter att utföra inspektioner där.

Finansinspektionen deltog tillsammans med Finlands Bank i utbildningsbiståndet till östekonomierna. Med i utbildningssamarbetet var Estland,

Lettland, Tjeckien, Polen och Ryssland. Aktuella teman var finanstillsyn, riskhantering, EU-lagstiftning och organisationsförändringar i centralbankerna.

Som en del av det internationella myndighetssamarbetet deltog Finansinspektionen i verksamheten i den internationella organisationen för värdepappersövervakare IOSCO. I sina nya resolutioner betonade IOSCO särskilt tillsynsmyndigheternas informationsutbyte och vikten av att reda ut vilka de verkliga ägarna är. Banksekretessbestämmelserna får inte hindra tillsynsmyndigheterna att skaffa de uppgifter som behövs för tillsynen.

Finansinspektionen

Finansinspektionen har sedan oktober 1993 fungerat administrativt i samband med Finlands Bank. I sina beslut är Finansinspektionen självständig.

Verksamheten leds och besluten fattas av Finansinspektionens direktör. Direktören bistås av en rådgivande ledningsgrupp som består av biträdande direktörerna, biträdande avdelningschefen och chefsjuristen. Chefsjuristen svarar dessutom för samordningen av de lagtolkningar som Finansinspektionen tillämpar i sin verksamhet.

Som stöd för sitt självständiga beslutsfattande har Finansinspektionen en direktion, till vilken förutom Finansinspektionens direktör hör representanter för Finlands Bank, finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning. Till direktionens uppgifter hör att fastställa anvisningar om tillsynen i ärenden som är betydande eller principiella och vittgående med tanke på Finansinspektionens tillsyn, att bestämma tillsynsavgifterna och att avgöra sådana vittgående och principiellt viktiga ärenden som direktören har överfört till direktionen för behandling. Direktionen behandlar också Finansinspektionens årliga budget. Budgeten godkänns av Finlands Banks direktion.

Direktionens sammansättning ändrades under året. I början av september beviljade bankfullmäktige regeringsrådet Seppo Kiviniemi avsked från uppdraget som medlem av direktionen sedan han tillträtt en tjänst vid Finlands bestående EU-representation. I hans ställe utnämndes regeringsrådet Pekka Laajanen till finansministeriets representant. I december beviljade bankfullmäktige chefsdirektör Sirkka

Hämäläinen avsked från uppdraget som ordförande i Finansinspektionens direktion räknat från den 1 januari 1998. Till ny ordförande i direktionen utnämndes medlemmen av Finlands Banks direktion Matti Louekoski, som hade fungerat som vice ordförande i Finansinspektionens direktion. Till Louekoskis personlige suppleant utnämndes avdelningschef Heikki Koskenkylä från Finlands Bank. Till vice ordförande i direktionen utnämnde bankfullmäktige lagstiftningsdirektör Pekka Laajanen.

Personal

Vid slutet av 1997 hade Finansinspektionen totalt 122 anställda, av vilka 68 tjänstgjorde vid kreditinstitutsavdelningen, 27 vid kapitalmarknadsavdelningen, 23 vid avdelningen för stödfunktioner och 4 vid staben.

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna för verksamheten uppgick till cirka 56 miljoner mark och de täcktes med tillsynsavgifter som tas ut av tillsynsobjekten och åtgärdsavgifter. Åtgärdsavgifterna utgjorde 2,8 procent av kostnaderna, eller 1,6 miljoner mark.

Tillsynsobjekt

Vid årets slut hade Finansinspektionen 517 tillsynsobjekt.

MÅL OCH STRATEGIER FÖR VERKSAMHETEN

Målet för Finansinspektionens verksamhet är att främja stabiliteten på finansmarknaden och förtroendet för

tillsynsobjektens och marknadens verksamhet. Finansinspektionen verkar för att tillsynsobjekten utvecklar egna kontroll- och riskhanteringssystem och att marknaden effektiviserar sin självreglering för att trygga fungerande och effektiva finansmarknader. Finansinspektionen är inte bara en finländsk tillsynsmyndighet utan också en del av tillsynsätverket på EU:s gemensamma marknad.

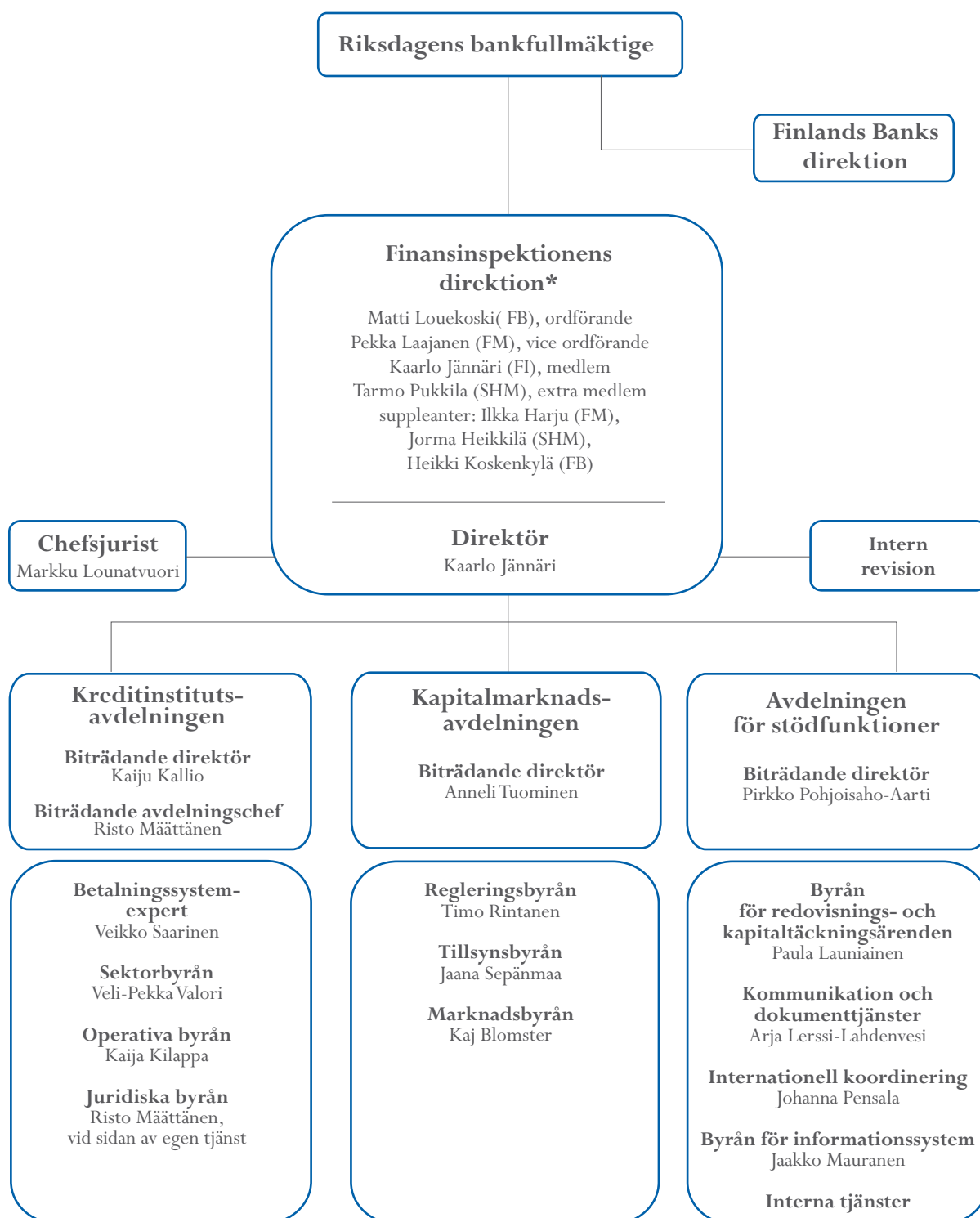
Utgångspunkterna för det strategiska vägvalet är marknadsinriktning och god genomlysning, effektivitet och verkningsfullhet samt samverkan med andra tillsynsmyndigheter.

Marknadsinriktning och god genomlysning

Finansinspektionen arbetar för att tillsynsobjekten och företag vars aktier är föremål för offentlig handel aktivare än hittills skall offentliggöra uppgifter om omständigheter som påverkar deras resultat. Tillsammans med andra myndigheter medverkar Finansinspektionen till att utveckla tillsynsobjektens bokslutsinformation och övriga information så att informationen till marknaden i framtiden skall bli bättre och snabbare. På lång sikt är målet att tillsynsinformationen och den offentliga informationen skall närma sig varandra. För att förbättra genomlysningen av tillsynen offentliggör Finansinspektionen ett ökat antal ställningstaganden.

I tillsynsarbetet fastställs mera exakt än tidigare hur ofta och med vilken noggrannhet olika institutioner och tjänster skall övervakas. Tillsynsobjektens interna kontrollsystem utnyttjas i allt högre grad.

Finansinspektionens organisation 1.1.1998

* Sirkka Hämläinen (FB), ordförande 1.1–31.12.1997, Matti Louekoski (FB), vice ordförande 1.1–31.12.1997
Seppo Kiviniemi (FM), medlem 1.1–31.8.1997, Pekka Laajanen (FM), medlem 1.9–31.12.1997.
FB=Finlands Bank, FM=Finansministeriet, FI=Finansinspektionen, SHM=Social- och hälsovårdsministeriet

Tillsynsavgifter och övriga intäkter 1997

	1997 1 000 mk	1996 1 000 mk
TILLSYNSAVGIFTER		
Affärsbanker	24 158	24 197
Andelsbanker		8 310
Centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker och dess medlemsbanker	7 301	
Lokalandelsbanker	837	
Sparbanker	973	893
Sparbanksaktiebolag	573	474
Sparbanksstiftelser	84	116
Övriga kreditinstitut	6 065	5 867
Säkerhetsfonder	290	291
Utländska kreditinstituts representationskontor	22	27
Utländska kreditinstituts filialer	155	120
Pantlåneinrättningar	49	47
Marknadsplatser	2 275	1 849
Värdepappersförmedlare	3 943	2 365
Fondbolag	1 636	1 203
Värdeandelsregister	1 365	931
Emittenter	4 363	2 140
Utländska värdepappersföretags filialer	5	0
Valutaväxlingskontor	21	7
Summa	54 116	48 837
ÅTGÄRDSAVGIFTER		
Marknadsplatser	0	15
Värdepappersförmedlare	0	15
Fondbolag	791	362
Emittenter	794	709
Summa	1 585	1 101
ÖVRIGA INTÄKTER		
Diverse intäkter	294	165
SUMMA INTÄKTER	55 995	50 103

Finansinspektionen söker bidra till att en kostnadseffektiv reglering koncentrerad på det väsentliga skapas både i Finland och i EU. Finansinspektionen försöker också påverka regleringen i Finland så att den inte blir massivare än i de övriga EU-länderna. Anvisningar och föreskrifter meddelas bara när det är väsentligt och nödvändigt med tanke på EU-direktiven, lagstiftningen och Finansinspektionens mål.

Kostnader 1997

	Budget 1998 1 000 mk	Utfall 1997 1 000 mk	Utfall 1996 1 000 mk
PERSONALKOSTNADER			
Löner	30 756	29 372	26 751
Övriga personalkostnader	9 830	9 433	8 090
Summa	40 586	38 805	34 842
ÖVRIGA KOSTNADER			
Utbildning	1 960	1 361	974
Tjänsteresor	2 099	1 382	1 027
ADB-kostnader	5 195	4 075	2 998
Kontorstjänster	3 665	3 738	3 188
Hyror och fastighetsunderhåll	4 217	4 107	3 660
Övriga kostnader	3 867	2 139	2 266
Summa	21 003	16 802	14 113
INVESTERINGAR			
Maskiner och inventarier	281	379	1 225
Summa	281	379	1 225
SUMMA KOSTNADER	61 870	55 987	50 180

Kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet täcks med tillsyns- och åtgärdsavgifter. Tillsynsavgifter betalas av tillsynsobjekten och emittenterna av värdepapper som är föremål för offentlig handel samt finansiella institut som bedriver valutaväxling (valutaväxlingskontor). En del av kostnaderna täcks med åtgärdsavgifter, som tas ut bl.a. av emittenter för godkännande av börs- och emissionsprospekt och av fondbolag för fastställande av placeringsfondernas stadgar.

Samarbete med andra myndigheter

I beredningen av föreskrifter, anvisningar och lagstiftning kommer Finansinspektionen att satsa mera på att höra såväl interna som externa sakkunniga och på att begära utlåtanden. Finansinspektionen avser också att intensifiera lagberedningssamarbetet med finansministeriet.

Tillsynssamarbetet med social- och hälsovårdsministeriet fördjupas ytterli-

gare i fråga om de kreditinstitut som har försäkringsbolag i sina koncerner. Tillsynssamarbetet med utländska tillsynsmyndigheter utvecklas och intensifieras likaså.

FINANSINSPEKTIONENS ARBETSSÄTT

Finansinspektionens kärnprocesser är tillsyn och reglering. Viktiga delar av

tillsynsprocessen är tillsynsobjektens riskhantering och interna kontrollsystem. I tillsynsarbetet betonas ledningens ansvar och de interna kontroll- och riskhanteringssystemens funktionsförmåga. Revisorerna har ett betydande ansvar när det gäller att ge marknaden en rättvisande bild av tillsynsobjektens ekonomiska ställning.

Tillsynen av kapitalmarknaden fokuseras dessutom på att upprätthålla marknaden tillförlitlighet. Detta sker bl.a. genom övervakning av att emitenterna uppfyller sin informations-skyldighet och genom undersökning av

misstänkta fall av missbruk av insider-information.

En viktig del av tillsynsarbetet utgörs av platsinspektioner. Finansinspektionen har vittgående rättigheter att inspektera tillsynsobjekten och få information av dem. Inspektionsverksamheten är mera omfattande än i många andra länder, och i motsats till flera utländska tillsynsmyndigheter utför Finansinspektionen i regel inspektionerna själv.

Tillsynsarbetet sker i samarbete med andra myndigheter, särskilt centralbanken, finansministeriet och

försäkringsinspektionen. Ambitionen är att verka så att stabilitetsstörningar skall orsaka samhället minsta möjliga kostnad.

Finansinspektionen följer förhållandena på marknaderna och kommer vid behov med framställningar till andra myndigheter om lagstiftning eller andra åtgärder. Dessutom deltar Finansinspektionen i flera lagstiftningsprojekt inom sitt eget kompetensområde. Den iakttar vidare tillsynsobjektens agerande på marknaden genom att följa deras marknadsföringsmetoder och standardavtalsvillkor.

Diaari 1997

Diarium

Diaarin pääkohdat ja niiden asiamäärät

	1997	1996
Sisäiset asiat	58	85
Valvottavien hallinto	548	448
Valvontatoiminta	596	669
Riskienhallinta	238	247
Kirjanpito, tilinpäätös ja tilintarkastus	109	110
Asiakkaansuoja ja kilpailun turvaaminen	402	441
Tarkastukset	73	81
Muut valvottavia koskevat asiat	197	264
Muut ulkoiset asiat	98	129
Yhteensä	2 319	2 474

Diariets huvudpunkter och antal ärenden

	1997	1996
Interna ärenden	58	85
Tillsynsobjektens förvaltning	548	448
Tillsynsverksamhet	596	669
Riskhantering	238	247
Bokföring, bokslut och revision	109	110
Kundskydd och tryggnade av konkurrens	402	441
Inspektioner	73	81
Övriga ärenden som gäller tillsynsobjekt	197	264
Övriga externa ärenden	98	129
Totalt	2 319	2 474

Suurimpia yksittäisiä asiaryhmiä

	1997	1996
Asiakkaansuojaan liittyvät selvityspyynnöt	305	350
Listalleottoesitteet	175	126
Notifikaatiot	163	108
Sääntöasiat	149	91
Väärinkäytökset ja niiden ehkäisy	135	196
Omat varat ja pääomatuki	78	65
Sopimusehdot	76	85
Suunnitelman mukaiset tarkastukset	73	76
Liputusvelvollisuus	73	44
Kansainvälinen yhteistyö	63	83

Största enskilda ärendekategorier

	1997	1996
Begäran om utredning i fråga om kundskydd	305	350
Börsprospekt	175	126
Underrättelser	163	108
Regelfrågor	149	91
Missbruk och förebyggande av missbruk	135	196
Kapitalbas och kapitalstöd	78	65
Avtalsvillkor	76	85
Inspektioner enligt plan	73	76
Flaggningsplikt	73	44
Internationellt samarbete	63	83

Vuonna 1997 merkittiin Rahoitustarkastuksen diaariin 2 319 asiaa, jotka jakautuivat osastoittain seuraavasti: luottolaitososasto 1 168, pääomamarkkinaosasto 976, tukitoimintojen osasto 135 ja esikunta 40. Vuodelle 1998 siirtyi 283 asiaa.

1997 diarefördes 2 319 ärenden fördelade på avdelningarna enligt följande: kreditinstitutsavdelningen 1 168, kreditmarknadsavdelningen 976, avdelningen för stödfunktioner 135 och staben 40. 283 ärenden hänsköts till 1998.

Valvottavat 1980–1997

Tillsynsobjekt

31.12.	LP	OP	OPR	POP	SPY	SP	LL	VR	SPS	PLL	UE	ULS	AOJ	AV	SIPA	MP	RY	Yht.	SK yht.
1980	7	372	–	–	–	275	8	3	–	–	2	–	–	–	–	–	–	667	2715
1981	7	371	–	–	–	274	8	3	–	–	2	–	–	–	–	–	–	665	2755
1982	10	371	–	–	–	272	8	3	–	–	1	–	–	–	–	–	–	665	2777
1983	10	371	–	–	–	270	8	3	–	–	1	–	–	–	–	–	–	663	2830
1984	10	370	–	–	–	263	8	3	–	–	5	–	–	–	–	–	–	659	2877
1985	10	370	–	–	–	254	9	3	–	–	7	–	–	–	–	–	–	653	2915
1986	10	370	–	–	–	241	11	3	–	–	8	–	–	–	–	–	–	643	2943
1987	10	369	–	–	–	231	11	3	–	–	9	–	–	–	–	–	5	638	2902
1988	12	367	–	–	–	211	12	3	–	–	8	–	–	–	–	2	6	621	2979
1989	14	360	–	–	–	178	12	3	–	–	9	–	–	30	–	13	8	627	3019
1990	15	338	–	–	–	150	12	3	–	–	9	–	–	28	–	13	10	578	2839
1991	15	329	–	–	–	86	11	3	–	–	8	3	14	29	–	11	13	522	2660
1992	12	310	–	–	–	40	32	3	–	–	8	3	17	25	–	8	16	474	2454
1993	13	304	–	–	–	39	38	3	52	11	8	3	14	25	–	8	17	535	2640
1994	11	302	–	–	–	40	33	3	51	13	6	8	14	23	–	6	17	527	2149
1995	8	301	–	–	–	39	29	3	51	14	11	8	13	25	–	8	18	528	1963
1996	8	298	–	–	1	39	23	3	50	13	9	8	12	25	–	4	17	510	1730
1997	9	–	250	44	1	39	23	3	43	14	7	12	12	–	40	3	17	517	1682

LP	Liikepankit • Affärsbanker
OP	Osuuspankit • Andelsbanker
OPR	Osuuspankkiryhmän jäsenpankit • Andelsbanksgruppens medlemsbanker
POP	Paikallisosuuspankit • Lokalandelsbanker
SPY	Säästöpankkiosakeyhtiöt • Sparbanksaktiebolag
SP	Säästöpankit • Sparbanker
LL	Luottolaitokset • Övriga kreditinstitut
VR	Vakuusrahastot • Säkerhetsfonder
SPS	Säästöpankkisäätiöt • Sparbanksstiftelser
PLL	Panttilainauslaitokset • Pantlåneinrättningar
UE	Ulkomaisten luottolaitosten edustustot Suomessa • Utländska kreditinstitutets representationskontor i Finland
ULS	Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa • Utländska kreditinstitutets filialer i Finland
AOJ	Arvo-osuusjärjestelmän osapuolet • Parter inom värdeandelssystemet
AV	Arvopaperivälitysliikkeet • Värdepappersförmedlingsföretag
SIPA	Sijoituspalveluyritykset • Värdepappersföretag
MP	Markkinapaikat • Marknadsplatser
RY	Rahastoyhtiöt • Fondbolag
SK	Sivukonttorit • Filialer
Yht.	Sammanlagt

Edustus ulkomailla • Utländsk representation

	1993	1994	1995	1996	1997
Tytärpankit • Dotterbanker	13	7	10	5	4
Edustustot • Representationskontor	33	29	26	19	16
Sivukonttorit • Filialer	19	17	10	11	11

Rahoitustarkastuksen valvottavat • Tillsynsobjekt 31.3.1998

Luottomarkkinoilla toimivat yhteisöt • Sammanslutningar på kreditmarknaden

Liikepankit • Affärsbanker (9)

GYLLENBERG PRIVATE BANK OY
INTERBANK OSAKEPANKKI
MERITA PANKKI OY
OKOPANKKI OY
OP-KOTIPANKKI OY
OSUUSPANKKIEN KESKUSPANKKI OY
POSTIPANKKI OYJ
YRITYSPANKKI SKOP OY
ÅLANDSBANKEN AB

Muut luottolaitokset • Övriga kreditinstitut (23)

DINERS CLUB FINLAND OY
EUROCARD OY
HANDELSBANKEN RAHOITUS OY
HSB-RAHOITUS OY
KERA OYJ
K-LUOTTO OY
KUNTARAHOITUS OY
KUNTIEN ASUNTOLUOTTO OY
LUOTTOKUNTA
MB FINANCE GROUP OY
MERITA ASIAKASRAHOITUS OY
MERITA RAHOITUS OY
OKO-INVESTOINTILUOTTOPANKKI OY
OP-RAHOITUS OY
PSP-KUNTAPANKKI OY
PSP-RAHOITUS OY
SUOMEN HYPOTEEKKIYHDISTYS
SUOMEN TEOLLISUUSPANKKI OY
SUOMEN TILILUOTTO OY
SUOMEN TILIRAHOITUS OY
SUOMEN VIENTILUOTTO OYJ
TSOP-RAHOITUS OY
VOLVO RAHOITUS SUOMI OY

Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunta ja sen jäsenosuuspankit • Andelsbankscentralen-ABC andelslag och dess medlemsbanker (250)

ALAJÄRVEN OSUUSPANKKI
ALASTARON OSUUSPANKKI
ALAVIESKAN OSUUSPANKKI
ALAVUDEN SEUDUN OSUUSPANKKI
ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND
ARTJÄRVEN OSUUSPANKKI
ASIKKALAN OSUUSPANKKI
ASKAISTEN OSUUSPANKKI
ASKOLAN OSUUSPANKKI
AURAN OSUUSPANKKI
ELIMÄEN OSUUSPANKKI
ENON OSUUSPANKKI
ETELÄ-KARJALAN OSUUSPANKKI
ETELÄ-POHJANMAAN OSUUSPANKKI
ETELÄ-SAVON OSUUSPANKKI
EURAJOEN OSUUSPANKKI
EURAN OSUUSPANKKI
FORSSAN SEUDUN OSUUSPANKKI
HAAPAJÄRVEN OSUUSPANKKI
HAAPAMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
HAAPAVEDEN OSUUSPANKKI
HAILUODON OSUUSPANKKI
HALSUAN OSUUSPANKKI
HAMINAN SEUDUN OSUUSPANKKI
HARJAVALLAN OSUUSPANKKI
HARTOLAN OSUUSPANKKI
HAUHON OSUUSPANKKI
HAUKIVUOREN OSUUSPANKKI
HEINÄVEDEN OSUUSPANKKI
HIMANGAN OSUUSPANKKI
HINNERJOEN OSUUSPANKKI
HIRVENSALMEN OSUUSPANKKI
HONKILAHDEN OSUUSPANKKI
HUHTAMON OSUUSPANKKI
HUITTISTEN OSUUSPANKKI
HUMPPILAN OSUUSPANKKI
HÄMEENKOSKEN OSUUSPANKKI
HÄMEENLINNAN SEUDUN OSUUSPANKKI
IISALMEN OSUUSPANKKI
ITTIN OSUUSPANKKI
IKAALISTEN OSUUSPANKKI
ILOMANTSIIN OSUUSPANKKI
ITÄ-UUDENMAAN OSUUSPANKKI
JANAKKALAN OSUUSPANKKI
JOENSUUN OSUUSPANKKI
JOKIOISTEN OSUUSPANKKI

JUUAN OSUUSPANKKI
JUVAN OSUUSPANKKI
JÄMSÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
KAINUUN OSUUSPANKKI
KALAJOEN OSUUSPANKKI
KALKKISTEN OSUUSPANKKI
KANGASALAN OSUUSPANKKI
KANGASNIEMEN OSUUSPANKKI
KANKAANPÄÄN OSUUSPANKKI
KANNUKSEN OSUUSPANKKI
KARJALAN OSUUSPANKKI
KARKUN OSUUSPANKKI
KARUNAN OSUUSPANKKI
KARVIAN OSUUSPANKKI
KAUSTISEN OSUUSPANKKI
KEIKYÄN OSUUSPANKKI
KEMIN SEUDUN OSUUSPANKKI
KERIMÄEN OSUUSPANKKI
KESKI-SUOMEN OSUUSPANKKI
KESKI-UUDENMAAN OSUUSPANKKI
KESTILÄN OSUUSPANKKI
KESÄLAHDEN OSUUSPANKKI
KIHNÖN OSUUSPANKKI
KIIHTELYSVAARAN OSUUSPANKKI
KIICALAN OSUUSPANKKI
KIICALAN REKJOEN OSUUSPANKKI
KIIKOISTEN OSUUSPANKKI
KISKON OSUUSPANKKI
KITEEN SEUDUN OSUUSPANKKI
KIUKAISTEN OSUUSPANKKI
KOILLIS-SAVON OSUUSPANKKI
KOITIN-PERTUNMAAN OSUUSPANKKI
KOKEMÄEN OSUUSPANKKI
KOKKOLAN OSUUSPANKKI
KONTIOLAHDEN OSUUSPANKKI
KORPILAHDEN OSUUSPANKKI
KORSNÄS ANDELSBANK
KOTKAN SEUDUN OSUUSPANKKI
KOUVOLAN SEUDUN OSUUSPANKKI
KRUIUNUPYYN OSUUSPANKKI
KUHMALAHDEN OSUUSPANKKI
KUHMOISTEN OSUUSPANKKI
KUHMON OSUUSPANKKI
KUOPION OSUUSPANKKI
KUORTANEEN OSUUSPANKKI
KURUN OSUUSPANKKI
KUUSSAMON OSUUSPANKKI
KUUSSOEN OSUUSPANKKI
KUUSSOEN YLIKULMAN OSUUSPANKKI
KYMIJÖEN OSUUSPANKKI
KÄRKÖLÄN OSUUSPANKKI
KÄRSÄMÄEN OSUUSPANKKI
KÄYLÄN OSUUSPANKKI
KÖYLIÖN OSUUSPANKKI
LAITILAN OSUUSPANKKI
LAPIN OSUUSPANKKI
LAPPO ANDELSBANK
LEMIN OSUUSPANKKI
LEPPÄVIRRAN OSUUSPANKKI
LIEKSAN OSUUSPANKKI
LIMINGAN OSUUSPANKKI
LIPERIN OSUUSPANKKI
LOHTAJAN OSUUSPANKKI
LOIMAAN OSUUSPANKKI
LOIMAAN SEUDUN OSUUSPANKKI
LOKALAHDEN OSUUSPANKKI
LOPEN OSUUSPANKKI
LUIHANGAN OSUUSPANKKI
LUOPIOISTEN OSUUSPANKKI
LUUMÄEN OSUUSPANKKI
LUVIAN OSUUSPANKKI
LÄNSI-UUDENMAAN OSUUSPANKKI
MAANINGAN OSUUSPANKKI
MARTTILAN OSUUSPANKKI
MASKUN OSUUSPANKKI
MELLILÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
MERIMASKUN OSUUSPANKKI
METSÄMAAN OSUUSPANKKI
MIEHIKKÄLÄN OSUUSPANKKI
MIETOISTEN OSUUSPANKKI
MIETTILÄN OSUUSPANKKI
MOUHIJÄRVEN OSUUSPANKKI
MYNÄMÄEN OSUUSPANKKI
MYRSKYLÄN OSUUSPANKKI
MÄNTSÄLÄN OSUUSPANKKI
MÄNTÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
NAKKILAN OSUUSPANKKI
NAUVON OSUUSPANKKI

NIINIJOEN OSUUSPANKKI
NILSIÄN OSUUSPANKKI
NIVALAN OSUUSPANKKI
NOUSIAISTEN OSUUSPANKKI
NURMEKSEN OSUUSPANKKI
ORIMATTILAN OSUUSPANKKI
ORIPÄÄN OSUUSPANKKI
ORIVEDEN SEUDUN OSUUSPANKKI
OSUUSPANKKIKESKUS-OPK OSUUSKUNTA
OSUUSPANKKI RAASEPÖR
OSUUSPANKKI REALIUM
OULAISTEN OSUUSPANKKI
OULUN OSUUSPANKKI
OUTOKUMMUN OSUUSPANKKI
PAATTISTEN OSUUSPANKKI
PAAVOLAN OSUUSPANKKI
PADASJOEN OSUUSPANKKI
PAIMION OSUUSPANKKI
PALTAMON OSUUSPANKKI
PARIKKALAN OSUUSPANKKI
PARKANON OSUUSPANKKI
PERHON OSUUSPANKKI
PERNIÖN OSUUSPANKKI
PERTTELIN OSUUSPANKKI
PERÄSEINÄJOEN OSUUSPANKKI
PIEKSAMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
PIELAVEDEN OSUUSPANKKI
PIETARSAAREN SEUDUN OSUUSPANKKI
PIHTIPUTAAN OSUUSPANKKI
POHJOLAN OSUUSPANKKI
POLVJÄRVEN OSUUSPANKKI
PORIN SEUDUN OSUUSPANKKI
PORVOON OSUUSPANKKI
POSION OSUUSPANKKI
PUDASJÄRVEN OSUUSPANKKI
PUKKILAN OSUUSPANKKI
PULKKILAN OSUUSPANKKI
PUNKALAITUMEN OSUUSPANKKI
PUOLANGAN OSUUSPANKKI
PURMON OSUUSPANKKI
PYHÄJÄRVEN OSUUSPANKKI
PYHÄNNÄN OSUUSPANKKI
PÄIJÄT-HÄMEEN OSUUSPANKKI
PÄLKÄNEEN OSUUSPANKKI
PÖYTÄN OSUUSPANKKI
RAAHEN SEUDUN OSUUSPANKKI
RANTASALMEN OSUUSPANKKI
RANTSILAN OSUUSPANKKI
RAUMAN SEUDUN OSUUSPANKKI
RAUTALAMMIN OSUUSPANKKI
RIIHIMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
RIISTAVEDEN OSUUSPANKKI
RUHTINANSALMEN OSUUSPANKKI
RUOTSINPYHTÄÄN OSUUSPANKKI
RUOVEDEN OSUUSPANKKI
RYMÄTTYLÄN OSUUSPANKKI
RÄÄKKYLÄN OSUUSPANKKI
SAAREN OSUUSPANKKI
SALLAN OSUUSPANKKI
SALON SEUDUN OSUUSPANKKI
SAUVON OSUUSPANKKI
SAVITAIPALEEN OSUUSPANKKI
SAVONLINNAN OSUUSPANKKI
SIKAJOEN OSUUSPANKKI
SIIPYYN OSUUSPANKKI
SIMPELEEN OSUUSPANKKI
SOMERNIEMEN OSUUSPANKKI
SOMERON OSUUSPANKKI
SONKAJÄRVEN OSUUSPANKKI
SOTKAMON OSUUSPANKKI
SULKAVAN OSUUSPANKKI
SUODENNIEMEN OSUUSPANKKI
SUOMUSSALMEN OSUUSPANKKI
SUONENJOEN OSUUSPANKKI
SYSMÄN OSUUSPANKKI
SÄKYLÄN OSUUSPANKKI
TAIVALKOSKEN OSUUSPANKKI
TAIVASSALON OSUUSPANKKI
TAMPEREEN SEUDUN OSUUSPANKKI
TARVASJOEN OSUUSPANKKI
TERVOLAN OSUUSPANKKI
TERVON OSUUSPANKKI
TOHOLAMMIN OSUUSPANKKI
TOIJALAN OSUUSPANKKI
TORNION OSUUSPANKKI
TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI
TUUPOVAARAN OSUUSPANKKI
TYRNÄVÄN OSUUSPANKKI

ULLAVAN OSUUSPANKKI
URJALAN OSUUSPANKKI
UTAJÄRVEN OSUUSPANKKI
UUDENKAUPUNGIN SEUDUN OSUUSPANKKI
UUKUNIEMEN OSUUSPANKKI
VAASAN OSUUSPANKKI
VALKEAKOSKEN OSUUSPANKKI
VALTIMON OSUUSPANKKI
VAMMALAN SEUDUN OSUUSPANKKI
VAMPULAN OSUUSPANKKI
VARKAUDEN OSUUSPANKKI
VARPAISJÄRVEN OSUUSPANKKI
VEHMERSALMEN OSUUSPANKKI
VESANNON OSUUSPANKKI
VETELIN OSUUSPANKKI
VETELINYLIPÄÄN OSUUSPANKKI
VIEKIN OSUUSPANKKI
VIHANNIN OSUUSPANKKI
VIMPELIN OSUUSPANKKI
VIROLAHDEN OSUUSPANKKI
VIRTAIN OSUUSPANKKI
YLITORNION OSUUSPANKKI
YLIVIESKAN OSUUSPANKKI
YLÄNEEN OSUUSPANKKI
YPÄJÄN OSUUSPANKKI
ÄHTÄRIN OSUUSPANKKI
ÖSTRA KORSHOLMS ANDELSBANK
ÖVERMARK ANDELSBANK

Paikallisosuuspankit • Lokalandelsbanker (44)

ALAHÄRMÄN OSUUSPANKKI
HANNULAN OSUUSPANKKI
HELLANMAAN OSUUSPANKKI
HONKAJOEN OSUUSPANKKI
ISOJOEN OSUUSPANKKI
JOROISTEN OSUUSPANKKI
JÄMIJÄRVEN OSUUSPANKKI
KANNONKOSKEN OSUUSPANKKI
KAUHAVAN OSUUSPANKKI
KEITELEEN OSUUSPANKKI
KEURUUN OSUUSPANKKI
KIURUVEDEN OSUUSPANKKI
KONNEVEDEN OSUUSPANKKI
KORTESJÄRVEN OSUUSPANKKI
KOSKEN T.L. OSUUSPANKKI
KOVELAHDEN OSUUSPANKKI
KURIKAN OSUUSPANKKI
KYRÖN SEUDUN OSUUSPANKKI
KYRÖNMAAN OSUUSPANKKI
KYYJÄRVEN OSUUSPANKKI
LAIHIAN OSUUSPANKKI
LAMMIN OSUUSPANKKI
LANNEVEDEN OSUUSPANKKI
LAPINLAHDEN OSUUSPANKKI
LAPPAJÄRVEN OSUUSPANKKI
LAPUAN OSUUSPANKKI
LAVIAN OSUUSPANKKI
LEHTIMÄEN OSUUSPANKKI
LIEDON OSUUSPANKKI
MULTIAN OSUUSPANKKI
NIVALAN JÄRVIKYLÄN OSUUSPANKKI
PETÄJÄVEDEN OSUUSPANKKI
PIIKKIÖN OSUUSPANKKI
PYHÄSELÄN OSUUSPANKKI
REISJÄRVEN OSUUSPANKKI
SIEVIN OSUUSPANKKI
SIILINJÄRVEN OSUUSPANKKI
SUUPÖHJÄN OSUUSPANKKI
TIISTENJOEN OSUUSPANKKI
TUUSNIEMEN OSUUSPANKKI
VASKION OSUUSPANKKI
VIEREMÄN OSUUSPANKKI
YLIIHÄRMÄN OSUUSPANKKI
YLÄ-KINTAUDEN OSUUSPANKKI

Panttilainauslaitokset • Panttlåneinrättningar (14)

HELSINGIN PANTTI-OSAKEYHTIÖ
HÄMEEN PANTTILAINAKONTTORI OY
KYMEN PANTTILAINAAMO OY
LAHDEN PANTTI OY
LOHJAN PANTTILAINA OY
OULUN PANTTILAINAKONTTORI OY
PANTTILAINAOSAKEYHTIÖ EUROPANTTI OY
PÄIJÄT-HÄMEEN PANTTI OY
ROVANIEMEN PANTTILAINAKONTTORI OY
SATAKUNNAN PANTTILAINAAMO OY
SUOMEN ARVOPANTTI OY
SUOMEN LUOTTOPANTTI OY

TAMPEREEN PANTTI-OSAKEYHTIÖ
TÖÖLÖN PANTTI OY

Säästöpankit • Sparbanker (39)

ERÄJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI
ETELÄ-KARJALAN SÄÄSTÖPANKKI
EURAJOEN SÄÄSTÖPANKKI
HAUIHON SÄÄSTÖPANKKI
HOITSKÄRS SPARBANK
HUITTISTEN SÄÄSTÖPANKKI
IKKAALISTEN SÄÄSTÖPANKKI
KALANNIN SÄÄSTÖPANKKI
KIKOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
KOIVULAHDEN SÄÄSTÖPANKKI
KORPPOON SÄÄSTÖPANKKI
KORTESJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI
KRISTINANKAUPUNGIN SÄÄSTÖPANKKI
KUORTANEEN SÄÄSTÖPANKKI
LAMMIN SÄÄSTÖPANKKI
LIEDON SÄÄSTÖPANKKI
LUOPIOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
LÄNGELMÄEN SÄÄSTÖPANKKI
LÄNSI-UUDENMAAN SÄÄSTÖPANKKI
MIETOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
MYRSKYLÄN SÄÄSTÖPANKKI
NAUVON SÄÄSTÖPANKKI
NÄRPIÖN SÄÄSTÖPANKKI
PADASJOEN SÄÄSTÖPANKKI
PARKANON SÄÄSTÖPANKKI
PYHÄRANNAN SÄÄSTÖPANKKI
RENGON SÄÄSTÖPANKKI
SOMERON SÄÄSTÖPANKKI
SUODENNIEMEN SÄÄSTÖPANKKI
SUOMENNIEMEN SÄÄSTÖPANKKI
SYSMÄN SÄÄSTÖPANKKI
SÄÄSTÖPANKKI OPTIA
TAMMISAAREN SÄÄSTÖPANKKI
TUULOKSEN SÄÄSTÖPANKKI
TÖYSÄN SÄÄSTÖPANKKI
VÖYRIN SÄÄSTÖPANKKI
YLIIHÄRMÄN SÄÄSTÖPANKKI
YTTERMARK SPARBANK
ÖVERMARK SPARBANK

Säästöpankkiosakeyhtiöt • Sparbanksaktiebolag (1)

AKTIA SPARBANK ABP

Ulkomaisen luottolaitoksen edustustot Suomessa • Utländska kreditinstituts representationskontor i Finland (7)

ABN AMRO BANK
CREDIT SUISSE FIRST BOSTON,
FINLAND REPRESENTATIVE OFFICE
HAMBROS BANK LTD
INTOURBANK HELSINGIN EDUSTUSTO
NORDBANKEN,
HELSINGFORS REPRESENTATIONS-KONTOR
NORDFINANZ BANK ZÜRICH, EDUSTUSTO
PETROVSKIY COMMERCIAL BANK

Ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorit Suomessa • Utländska kreditinstituts filialer i Finland (12)

D. CARNEGIE AB, FINLAND FILIAL
CITIBANK INTERNATIONAL PLC,
SIVULIIKE SUOMESSA
CREDIT AGRICOLE INDOSUEZ
HELSINGIN SIVUKONTTORI
DEN DANSKE BANK AKTIESELSKAB,
HELSINGFORS FILIAL
ELLOS FINANS AKTIEBOLAG, SIVULIIKE SUOMESSA
FORD CREDIT EUROPE PLC
HANDELSBANKEN FINANS AKTIEBOLAG (JULK),
SUOMEN SIVUKONTTORITOIMINTA
SCANIA FINANS AKTIEBOLAG, FILIAL I FINLAND
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN
HELSINGIN SIVUKONTTORI
SVENSKA HANDELSBANKEN AB (JULK),
SUOMEN SIVUKONTTORITOIMINTA
TELIA FINANS FINLAND, FILIAL TILL TELIA FINANS
AKTIEBOLAG
UNIBANK A/S, HELSINGFORS FILIAL
XEROX CREDIT AKTIEBOLAG

Vakuusrahastot • Säkerhetsfonder (3)

LIKEPANKKIEN JA POSTIPANKKI OYN
VAKUUSRAHASTO
OSUUSPANKKIEN VAKUUSRAHASTO
SÄÄSTÖPANKKIEN VAKUUSRAHASTO

Pääomamarkkinoilla toimivat yhteisöt • Sammanslutningar på kapitalmarknaden

Arvo-osuusjärjestelmän osapuolet • Parter inom värdeandelssystemet (12)

AKTIA SÄÄSTÖPANKKI OYJ
HELSINGIN ARVO-OSUUSKESKUS OY
KERA OYJ
MERITA PANKKI OY
OSUUSPANKKIEN KESKUSPANKKI OY
OY SAMLINK AB
POSTIPANKKI OYJ
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN
HELSINGIN SIVUKONTTORI
SUOMEN ARVOPAPERIKESKUS OY
SUOMEN VIENNILUOTTO OYJ
SVENSKA HANDELSBANKEN AB (JULK),
SUOMEN SIVUKONTTORITOIMINTA
ÄLANDSBANKEN AB

Markkinapaikat • Marknadsplatser (3)

EL-EX SÄHKÖPÖRSSI OY
HEX OY, HELSINGIN ARVOPAPERI- JA
JOHDANNAISPÖRSSI, SELVITYSYHTIÖ
SUOMEN OPTIOPÖRSSI OY FINLANDS OPTIONSBORS AB

Rahastoyhtiöt • Fondbolag (18)

AKTIA RAHASTOYHTIÖ OY
ALFRED BERG RAHASTOYHTIÖ OY
ARCTOS RAHASTOYHTIÖ OY
CARNEGIE RAHASTOYHTIÖ OY
DIANA RAHASTOYHTIÖ OY
EVLI-RAHASTOYHTIÖ OY
FIM RAHASTOYHTIÖ OY
FONDITA RAHASTOYHTIÖ OY
GYLLENBERG RAHASTOYHTIÖ OY
HANDELSBANKEN RAHASTOYHTIÖ OY
INTERBANK RAHASTOYHTIÖ OY
LEIJONA RAHASTOYHTIÖ OY
MERITA RAHASTOYHTIÖ OY
OP-RAHASTOYHTIÖ OY
PSP RAHASTOYHTIÖ OY
RAHASTOYHTIÖ BALTIC BELT FUND MANAGEMENT OY
RAHASTOYHTIÖ PIRKANMAA OY
SELIGSON & CO RAHASTOYHTIÖ OYJ

Sijoituspalveluyritykset • Värdepappersföretag (39)

ABB INVESTMENT MANAGEMENT OY
ACM OY ACTIVE CASH MANAGEMENT
AG PANKKIIRILIIKE OY
ALFRED BERG FINLAND OY AB
ALFRED BERG OMAISUUDENHOITO OY
AROS SECURITIES OY
CARNEGIE ASSET MANAGEMENT FINLAND OY
CONVENTUM MARKETS OY
EQ PANKKIIRILIIKE OY
EVLI CORPORATE FINANCE OY
EVLI RAHAMARKKINAT OY
EVLI VARAINHOITO OY
FIDES ASSET MANAGEMENT OY
FIM OMAISUUDENHOITO OY
FIM PANKKIIRILIIKE OY
GYLLENBERG ASSET MANAGEMENT PANKKIIRILIIKE OY
MANDATUM SECURITIES OY
MERITA ASSET MANAGEMENT OY
MERITA CORPORATE FINANCE OY
MERITA DELTA OY
MERITA PANKKIIRILIIKE OY
NILESTRADING OY
OPSTOCK OY
OY AHOLA & MALINIEMI PARTNERS AB
OY UNITED BANKERS PANKKIIRILIIKE,
FONDKOMMISSION AB
PANKKIIRILIIKE ARCTOS SECURITIES OY
PANKKIIRILIIKE EVLI OYJ
PANKKIIRILIIKE EVLI-OPTIOT OY
PANKKIIRILIIKE L.HIISI OY
PANKKIIRILIIKE PROTOS OY
PANKKIIRILIIKE SOFI OY
PCA CORPORATE FINANCE OY
SEINÄJOEN PANKKIIRILIIKE OY
SUOMEN FSB OY PANKKIIRILIIKE
UNITED BANKERS OMAISUUDENHOITO OY
WAHLSTRÖM IMMÖNEN PARTNERS OY
VARAINHALLINTA TRESOR OY
WILLIAMS DE BROË PANKKIIRILIIKE OY

Määräykset ja ohjeet

Föreskrifter och anvisningar

Vuoden 1997 aikana voimaan astuneet määräykset ja ohjeet. Voimassa olevat määräykset ja ohjeet löytyvät Rahoitustarkastuksen kotisivuilta Internetistä www.rata.bof.fi. • Föreskrifter och anvisningar som trätt i kraft 1997. Gällande föreskrifter och anvisningar finns på Finansinspektionens webbsidor www.rata.bof.fi.

Luottolaitostoiminta • Kreditinstitutsverksamhet

- 101.4**
Määräys luottolaitosten ulkomailla olevista sivukonttoreista ja palvelujen tarjoamisesta ulkomailla
Föreskrift om kreditinstitutens utländska filialer och tillhandahållande av tjänster i utlandet
- 101.5**
Ohje ulkomaisten luotto- ja rahoituslaitosten osakkeisiin ja osuuksiin tehtävistä sijoituksista
Anvisning om investeringar i aktier och andelar i utländska kreditinstitut och finansiella institut
- 103.1**
Määräys omista ja emoyhtiön osakkeista sekä omista sijoitusosuuksista ja kantarahasto-osuuksista lainan vakuutena
Föreskrift om egna aktier, aktier i moderbolaget, egna placeringsandelar och egna grundfondsandelar som säkerhet för lån
- 103.10**
Ohje omien ja emoyhtiön osakkeiden käytöstä luoton vakuutena
Anvisning om affärsbankernas egna aktier och aktier i moderföretaget som säkerhet för krediter
- 105.1**
Yleisohje konsolidoidusta valvonnasta
Allmän anvisning om gruppbaseerad tillsyn
- 105.3A ja/och 105.3B**
Määräys suurten asiakasriskien ja konsolidoitujen suurten asiakasriskien ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av stora exponeringar och konsoliderade stora exponeringar
- 105.5**
Määräys rahoitusriskin ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av finansieringsrisker
- 105.6**
Määräys korkoriskin ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av ränterisker
- 105.8**
Määräys järjestämättömien ja muiden 0-korkoisten saatavien ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av oreglerade fordringar och övriga fordringar med nollränta
- 105.9**
Määräys valuuttakurssiriskeille asetettavista rajoista
Föreskrift om limiterna för valutakursrisker
- 106.1**
Määräys luottolaitoksen tilinpäätöksestä
Föreskrift om bokslut i kreditinstitut
- 106.2**
Määräys luottolaitoksen konsernitilinpäätöksestä
Föreskrift om koncernbokslut i kreditinstitut
- 106.6**
Määräys omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av kapitalbas och gruppbaseerad kapitalbas
- 106.7**
Määräys luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseerade kapitalbasen för täckning av kreditrisker
- 106.8**
Määräys luottolaitoksen ja sen konsernin tilinpäätökseen sekä kirjanpitoon perustuvien valvontatietojen toimittamisesta Rahoitustarkastukselle
Föreskrift om insändande av tillsynsuppgifter baserade på bokslut och bokföring i kreditinstitut och deras koncerner
- 106.8a**
Määräys kirjanpitoon perustuvien valvontatietojen toimittamisesta Rahoitustarkastukselle
Föreskrift om insändande av bokföringsbaseerade tillsynsuppgifter
- 106.12**
Ohje markkinariskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta
Anvisning om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseerade kapitalbasen för täckning av marknadsrisker
- 106.13**
Ohje julkisen kaupankäynnin kohteena olevan luottolaitoksen osavuosikatsauksesta
Anvisning om delårsrapportering i kreditinstitut som är föremål för offentlig handel
- 106.14**
Ohje julkisen kaupankäynnin kohteena olevan luottolaitoksen tilinpäätöstiedotteesta
Anvisning om bokslutskommuniké i kreditinstitut som är föremål för offentlig handel
- 107.3**
Ohje luottolaitoksen ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastajien ja varatilintarkastajien riippumattomuuden valvonnasta
Anvisning om säkerställande av att revisorer och revisorssuppleanter i kreditinstitut och i deras dotterföretag är oberoende
- Arvopaperimarkkinat •
Värdepappersmarknaden**
- 201.3**
Määräys arvopaperikauppojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av avslut i värdepapper
- 201.4**
Määräys omien kauppojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av egna avslut
- 201.9**
Ohje arvopaperien säilytysopimuksista, arvo-osuustilisopimuksista ja omaisuudenhoitosopimuksista
Anvisning om avtal om värdepappersförvar, värdeandelskonton och förmögenhetsförvaltning
- 201.10**
Määräys velka-arvopaperikauppojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av avslut i räntebärande värdepapper
- 203.10**
Määräys sijoituspalveluyrityksen osavuositulolaskelmasta ja -taseesta
Föreskrift om delårsresultaträkning och delårsbalansräkning i värdepappersföretag
- 203.13**
Määräys sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä
Föreskrift om bokslut i värdepappersföretag
- 203.14**
Määräys sijoituspalveluyrityksen konsernitilinpäätöksestä
Föreskrift om koncernbokslut i värdepappersföretag
- 203.16**
Ohje sijoituspalveluyrityksen ilmoitusmenetelmästä sen laajentaessa toimintaansa toiseen ETA-valtioon
Anvisning om underrättelseförfarandet vid utvidgning av verksamheten till en annan EES-stat
- 203.18**
Ohje julkisen kaupankäynnin kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen osavuosikatsauksesta
Anvisning om delårsrapportering i värdepappersföretag som är föremål för offentlig handel
- 203.19**
Ohje julkisen kaupankäynnin kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstiedotteesta
Anvisning om bokslutskommuniké i värdepappersföretag som är föremål för offentlig handel
- 203.20**
Yleisohje konsolidoidusta valvonnasta
Allmän anvisning om gruppbaseerad tillsyn
- 203.21**
Määräys suurten asiakasriskien ja konsolidoitujen suurten asiakasriskien ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av stora exponeringar och konsoliderade stora exponeringar
- 203.22**
Määräys suurten asiakasriskien ja konsolidoitujen suurten asiakasriskien ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av stora exponeringar och konsoliderade stora exponeringar
- 203.23**
Määräys omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av kapitalbas och gruppbaseerad kapitalbas
- 203.24**
Määräys luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta
Föreskrift om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseerade kapitalbasen för täckning av kreditrisker
- 205.1**
Määräys rahastoyhtiön tilinpäätöksestä
Föreskrift om bokföring och bokslut i fondbolag
- 205.3**
Määräys sijoitusrahaston tilinpäätöksestä
Föreskrift om bokslut i placeringsfonder

Julkaisusarja

Publikationsserie

Vuonna 1997 julkaisusarjassa ilmestyneet julkaisut. Julkaisut löytyvät Rahoitustarkastuksen kotisivuilta Internetistä www.rata.bof.fi • Publikationer som kommit ut i publikationsserien 1997. Publikationerna finns på Finansinspektionens webbsidor www.rata.bof.fi.

Kannanotot • Ställningstaganden

- Määräysvaltauyhteisöt ja niiden ilmoittaminen
- Tilintarkastajien raportit ja rahoitustarkastuslain 11 a §:n mukainen ilmoitus Revisorernas rapporter samt anmälan enligt 11 a § lagen om Finansinspektionen
- Varojen nostaminen pankkikortilla kaupan kassalta
Kontantuttag med bankkort i affärernas kassor
- Sisäpiiri-ilmoituksista kesäpulaisten tai vastaavien harjoittelijoiden osalta
- Rahastoyhtiön luotettava hallinto ja yhtiön ulkopuolisten palveluiden käyttö
Tillförlitlig förvaltning av fondbolag och anlitande av utomstående tjänster
- Palvelujen esittelijän käyttämisestä luottolaitospalvelujen tarjoamisen yhteydessä
Om anlitande av marknadsförare vid tillhandahållandet av kreditinstitutstjänster
- Osavuosikatsaus-nimityksen käyttö
- Päätöksentekijät, tietojärjestelmät ja vuosi 2000
Beslutsfattarna, IT-systemen och år 2000

Keskustelupaperit • Diskussionsunderlag

- Sijoituspalveluyritysten sisäiset valvontajärjestelmät
- Toimintojen erottaminen - ”Kiinan muurit”
- Sijoituspalvelut Internetissä
- Kaupparaportointimääräysten täsmentäminen
Preciseringar i rapporteringen av avslut

Lausuntopyynnöt • Remisser

- Lausuntopyyntö luottolaitosten sisäistä valvontajärjestelmää koskevasta ohjeesta
- Lausuntopyyntö sijoituspalveluyrityksen sisäistä valvontajärjestelmää koskevasta ohjeesta
- Lausuntopyyntö ehdotuksista luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten omia varoja, vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä sekä konsolidoitua valvontaa koskeviin ohjeisiin ja määräyksiin
- Lausuntopyyntö kaupparaportointimääräysten muutoksista

- Ohjeen 204.1 arvopaperimarkkinalain soveltamisesta uudistaminen
- IOSCON esitstandardi
- Lausuntopyyntö Rahoitustarkastuksen toimenpidemaksuista
- Sisäpiirimääräysten uudistaminen
- Lausuntopyyntö määräyksestä julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhtiön omilla osakkeilla tekemien kauppojen julkistamisesta
- Tilintarkastajien raportteja koskevan määräyksen uudistaminen
- Sijoitusrahaston raportointimääräyksen uudistaminen
- Arvo-osuusyhdistyksen, osakekeskusrekisteriä hoitavan osuuskunnan sekä arvo-osuusrekisterien tilinpäätösten, osavuosikatsausten ja tilintarkastajien raporttien toimittamista Rahoitustarkastukselle koskevan määräyksen uudistaminen
- Luonnokset luottolaitoksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä sekä kirjanpitoa koskeviksi uusiksi määräyksiksi ja ohjeeksi
- Luonnokset sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskeviksi uusiksi määräyksiksi ja ohjeeksi
- Rahoitustarkastuksen ehdotukset määräyksiksi 105.1, 105.3A, 105.3B, 106.6 ja 106.7
- Rahoitustarkastuksen ehdotukset määräyksiksi 203.20, 203.21, 203.22, 203.23 ja 203.24

Tiedotteet • Meddelanden

- Ohje 203.16 sijoituspalveluyrityksen ilmoitusmenettelystä sijoituspalveluyrityksen laajentaessa toimintaansa toiseen ETA-valtioon
Anvisning 203.16 om underrättelseförfarandet vid utvidgning av verksamheten till en annan EES-stat
- Ohje 201.9 säilytyspöytäkirjoista, arvo-osuustiliosopimuksista ja omaisuudenhoitosopimuksista
Anvisning 201.9 om avtal om värdepappersförvar, värdeandelskonton och förmögenhetsförvaltning
- Määräys 203.10 sijoituspalveluyrityksen osavuositulolaskelmasta ja -taseesta
- Luottolaitosten ohje- ja määräyskokoelmaa koskevat uudistukset
- Arvopaperikauppojen raportointi helpottuu
Rapporteringen av värdepappersavslut förenklas

- Uuden osakeyhtiölain ja siihen liittyvän lain-säädännön vaikutus sijoituspalvelujen tarjoamiseen
Följderna av den nya aktiebolagslagen och därmed sammanhängande lagstiftning för företag som tillhandahåller investerings-tjänster
- Euron käyttöönoton vaikutukset valvottavien raportointiin sekä määräys- ja ohjekokoelmaan
- Rahoitustarkastus avasi kotisivut Internetiin
Finansinspektionen har öppnat hemsidor på Internet
- Rahoitustarkastus laajentaa toimenpidemaksujen käyttöä ensi vuoden alussa
Finansinspektionen ökar användningen av åtgärdsavgifter vid början av 1998
- Rahoitustarkastus alkaa kerätä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuteen liittyvien määräysten tiedot konekielisessä muodossa 30.9.1998 tilanteesta alkaen
Finansinspektionen introducerar elektronisk rapportering av de uppgifter som begärs i föreskrifterna om kreditinstituts och värdepappersföretags kapitaltäckning från och med rapporten för den 30 september 1998

